

III. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ STANDARDOWEGO ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO

10. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części humanistycznej

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej dostarczyły informacji, na ile uczniowie przystępujący w kwietniu 2010 roku do egzaminu zewnętrznego po III etapie edukacji opanowali umiejętności opisane w obszarach standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* oraz *tworzenie własnego tekstu*.

Analizę rozwiązań przeprowadzono na różnych płaszczyznach. Wyniki opracowano dla poszczególnych zadań oraz dla:

- obszaru standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* - zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru i zadań krótkiej odpowiedzi,
- obszaru standardów *tworzenie własnego tekstu* - zadań krótkiej odpowiedzi i zadań rozszerzonej odpowiedzi.

Umiejętności z pierwszego obszaru standardów sprawdzono 20 zadaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru oraz pięcioma zadaniami krótkiej odpowiedzi (zadania 23., 24., 25., 26. i 27.). Współczynnik łatwości wyniósł **0,74**, co oznacza, że trzecioklasiści uzyskali *zadawający* poziom osiągnięć.

Umiejętności z drugiego obszaru standardów, czyli tworzenia własnego tekstu, którego łatwość wyniosła **0,50**, sprawdzano czterema zadaniami, w tym dwoma zadaniami krótkiej odpowiedzi (zadanie 21. i 28.) i dwoma zadaniami rozszerzonej odpowiedzi (zadania 22. i 29.). Gimnazjaliści w tym obszarze zaprezentowali *niżej zadawający* poziom osiągnięć.

Obszar standardów: *Czytanie i odbiór tekstów kultury* - zadania zamknięte wielokrotnego wyboru

Umiejętność *czytania tekstów kultury na poziomie dosłownym, przerośnym i symbolicznym* zbadano trzema zadaniami. Dla tegorocznych trzecioklasistów *łatwymi* były zadania 6. i 18. sprawdzające odczytywanie przerośnego sensu wyrażenia i rozpoznawania informacji o stanie duchowym bohatera, a *umiarkowanie trudnym* zadanie 11., w którym uczniowie prezentowali umiejętność odczytania przerośnego sensu wyrażenia w tekście prozatorskim.

Umiejętność *analizy i interpretacji tekstów kultury* zmierzono sześcioma zadaniami wielokrotnego wyboru. *Bardzo łatwe* dla gimnazjalistów okazały się zadanie 5, uczniowie wyjaśnili w nim trafność podjętej przez bohatera decyzji oraz zadanie 9. sprawdzające umiejętność określania reakcji uczestników zdarzenia; Z kolei *łatwymi* – zadanie 7. i 14. badające umiejętność wskazywania cech osobowości bohatera i określania zasadniczej myśli tekstu. Natomiast zadania 2. i 17. przygotowane do oceny umiejętności uczniów w zakresie rozpoznawania cechy charakteru postaci i wyjaśniania zasadności użycia w tekście trybu rozkazującego znalazły się wśród zadań *umiarkowanie trudnych*.

Do określenia poziomu opanowania umiejętności **dostrzegania w odczytywanym tekście środków wyrazu i określania ich funkcji** - wskazywania opisu służącego potęgowaniu napięcia w tekście, skonstruowano zadanie 10. Zadanie okazało się *trudne* - poprawnie rozwiązało je 45% zdających.

Umiejętność **odnajdywania i interpretowania związków przyczynowo-skutkowych** sprawdzono pięcioma zadaniami. Zadanie 3., polegające na podaniu motywu postępowania bohatera poprawnie rozwiązało 97% przystępujących do egzaminu, również większość uczniów - 96% rozwiązało poprawnie zadanie 19., w którym należało wskazać motyw postępowania bohatera. W zadaniu 4. umiejętnością podawania okoliczności postępowania bohatera, wykazało się 88% zdających. Z kolei zadania 12. i 20. sprawdzające odpowiednio wskazywanie okoliczności mających zasadnicze znaczenie dla rozwoju państwa krzyżackiego i wskazywanie przyczyny decyzji podjętej przez bohatera okazały się dla gimnazjalistów *trudne*.

Zadania 1., 8., 13., 15. i 16. badały umiejętność **dostrzegania i analizowania kontekstów niezbędnych do analizy i interpretacji tekstu**. W zadaniu 1. wymagano od uczniów, aby podali wyznawców religii, dla których *Stary Testament* jest świętą księgą, a w zadaniu 13. określili zasady funkcjonowania zakonu krzyżackiego. Zadania te okazały się dla tegorocznych gimnazjalistów *bardzo łatwe*. Natomiast zadaniem *łatwym* było dla nich zadanie 8., w którym rozpoznawali zasadę postępowania postaci, a *umiarkowanie trudnym* - zadanie 15. badające umiejętność wskazywania okoliczności mających wpływ na charakter decyzji postaci. Określanie czasu wydania dokumentu sprawdzane zadaniem 16. sprawiło uczniom największą trudność w tej grupie umiejętności - poprawnie rozwiązało go 46% zdających.

Obszar standardów: Czytanie i odbiór tekstów kultury
- zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Zadanie 23. (0-1)

Podaj sposób, w jaki artysta wyróżnił na obrazie postać Salomona.

Standard wymagań I.4 Sprawdzana czynność Dostrzeganie środków służących wskazaniu sposobu wyróżnienia postaci	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeśli poprawnie wskazał sposób wyróżnienia postaci.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeśli wskazał cechy charakteryzujące króla lub popełnił błędy rzeczowe, np. wskazał inne postaci.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>umieścił go na podwyższeniu</i> ▪ <i>umieścił go w centrum obrazu</i> ▪ <i>jego postawa i strój wskazują na to, że jest kimś ważnym</i> 	

- *pokazał go z ręką wyciągniętą we władczym geście*
- *nadał mu wygląd posagu*
- *rozświetlił go*
- *góruje nad innymi*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *jako okrutnika*
- *artysta wyróżnił Salomona odwagą i pewnością siebie*
- *jest bardziej widoczny*
- *namalował mu szablę*
- *w rękę trzyma dziecko, które chce przeciąć*

Łatwość zadania

0,75 - zadanie łatwe

Najczęściej powtarzające się błędy

Uczniowie

- wskazywali cechy charakteru Salomona, np. *Pokazał go jako dobrego, mądrego człowieka.*
- popełniali błędy rzeczowe, np. *Umieścił go w cieniu innych postaci. Wszyscy się pochylają przed nim, kłaniają się Salomonowi.*
- podawali sposoby wyróżnienia na ilustracji innych postaci, np. *Rozświetlił kobietę.*
- mylili Salomona z innymi postaciami na obrazie, np. *Wyróżnił go tym, że podnosi dziecko.*
- udzielali odpowiedzi zbyt ogólnej, np. *Artysta wyróżnił Salomona w sposób charakterystyczny.*
- podawali przyczynę (zamiast sposobu) wyróżnienia przez artystę postaci Salomona na ilustracji, np. *Wyróżnił dlatego, że Salomon rozstrzygnął spór.*
- potwierdzali, że artysta wyróżnił postać Salomona, ale nie określali, w jaki sposób, np. *Salomon wyróżnia się spośród innych postaci.*

Zadanie 24. (0-1)

Napisz, jaką funkcję pełni światło na ilustracji Gustave'a Dorégo.

Standard wymagań

I.4

Sprawdzana czynność

Określanie funkcji światła na ilustracji

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeżeli poprawnie określił funkcję światła na ilustracji lub dokonał interpretacji symbolicznej.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeżeli nie określił funkcji światła na ilustracji lub udzielił odpowiedzi zbyt ogólnej.	0

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- *światło podkreśla kontrast między postaciami matek*
- *uwydatnia dramatyzm sytuacji*

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwraca uwagę na kulminacyjny moment wydarzeń ▪ wyróżnia postaci matki, dziecka i żołnierza ▪ artysta zastosował kontrast w operowaniu światłem – jasność dla dobra i czerń dla zła
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów <ul style="list-style-type: none"> ▪ światło na ilustracji pełni funkcję wyróżnienia ludzi ▪ światło zwraca uwagę, co się dzieje na obrazie
Łatwość zadania 0,69 - zadanie umiarkowanie trudne
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> • odczytywali funkcję światła niezgodnie z funkcją pełnioną przez światło na ilustracji, np. <i>Światło wyróżnia złą kobietę. Światło jest symbolem Sądu Bożego. Jest znakiem danym od Boga.</i> • wskazywali na rolę światła jako czynnika zewnętrznego, a nie jako zabiegu plastycznego, np. <i>Światło podświetla obraz, aby był widoczny.</i> • określali funkcję światła niejednoznacznie, nieprecyzyjnie np. <i>Światło na obrazie wyróżnia tę postać na tle innych postaci.</i>

Zadanie 25. (0-1)

Wyjaśnij, na czym polega kontrast w sposobie przedstawienia przez artystę dwóch matek.

Standard wymagań I.4 Sprawdzana czynność Wskazywanie różnic w sposobie przedstawienia postaci	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeżeli wskazał różnicę w sposobie przedstawienia matek przez artystę.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeżeli nie wskazał różnicy w sposobie przedstawienia matek przez artystę lub popełnił błędy rzeczowe.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> ▪ jedna stoi nieruchomo, biernie czekając na wykonanie wyroku, druga klęczy z podniesionymi rękami, powstrzymując miecz ▪ jedna jest nieczuła, druga rozpaczliwie błaga o darowanie życia dziecku ▪ jedna jest postacią statyczną, druga dynamiczną ▪ jedna jest w cieniu, a na drugą pada światło ▪ prawdziwa matka przedstawiona jest w jasnych barwach, a druga w ciemnych 	

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *polega na tym, że prawdziwa matka oddałaby życie za swoje dziecko*
- *jedna matka chce odzyskać dziecko, a druga także to samo*
- *jedna stoi w cieniu*
- *kontrast polega na rozróżnieniu kobiet, ale też na nienawiści, nieufności między nimi*

Łatwość zadania

0,72 - zadanie łatwe

Najczęściej powtarzające się błędy**Uczniowie**

- udzielali odpowiedzi zbyt ogólnej, np. *Każda z matek przedstawiona jest w inny sposób.*
- wyjaśniali pojęcie kontrastu, np. *Polega na przedstawieniu odmiennie dwóch kobiet.*
- wyjaśniali kontrast w sposobie zaprezentowania kobiet przez artystę, ale punktem odniesienia był tekst, a nie dzieło plastyczne, np. *Jedna z kobiet była zła, druga dobra.*
- mieszały różne kategorie kontrastu, np. *Jedna kobieta klęczy, druga jest w cieniu.*
- ograniczali się do zaprezentowania tylko jednej postaci, zatem nie wskazywali, na czym polega zróżnicowanie w sposobie przedstawienia dwóch kobiet, np. *Jedna kobieta stoi w cieniu.*
- określali cel zastosowania kontrastu, zamiast wskazywać na czym on polegał, np. *Artysta zastosował kontrast, aby uświadomić odbiorcom, że dobro zwycięża.*

Zadanie 26. (0-1)**Co w wierszu symbolizują kamienie?****Standard wymagań**

I.1

Sprawdzana czynność

Odczytywanie symbolu zgodnie z wymową wiersza

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeżeli odczytał symbol zgodnie z wymową wiersza.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeżeli odczytał symbol niezgodnie z wymową wiersza lub odczytał dosłowne znaczenie wyrazu <i>kamienie</i> .	0

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- *kamienie symbolizują problemy, kłopoty i trudności, cierpienia, troski dnia codziennego*
- *kamienie symbolizują ciężar życia, przeciwności losu*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *wysiłek, sumienie*
- *rządy komunistyczne*
- *rozsądek*

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ciężar ▪ kamienie, cegły
Łatwość zadania 0,63 - zadanie umiarkowanie trudne
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniali dosłowne znaczenie wyrazu, np. <i>Kamienie</i> symbolizują ciężar, który trzeba nosić na plecach. • odczytywali symbolikę wyrazu niezgodnie z wymową wiersza, np. symbolizują siłę, powojenne gruzy i odbudowę kraju, odwagę, owoce.

Zadanie 27. (0-1)*Poniosę je do końca.**Aż tam.***Co w wierszu oznaczają podkreślone wyrażenia?**

Standard wymagań I.1 Sprawdzana czynność Odczytywanie przenośnego sensu wyrażenia	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeżeli wskazał cel i miejsce wędrówki – do końca [swoich dni, życia] lub uwzględnił postawę osoby wypowiadającej się w wierszu, która wyraża swoje zdecydowanie, odwagę w zmaganiu się z przeciwnościami losu.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeżeli dokonał błędnej interpretacji wskazanych wyrażen.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> ▪ oznaczają: <i>do kresu życia, do śmierci, do nieba, w zaświaty, koniec życiowej wędrówki</i> ▪ wskazują na determinację osoby wypowiadającej się w wierszu ▪ podkreślają zdecydowanie osoby wypowiadającej się w wierszu 	
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów <ul style="list-style-type: none"> ▪ oznaczają to, co się stanie z nami po śmierci ▪ oznaczają wielkość wysiłku 	
Łatwość zadania 0,59 - zadanie umiarkowanie trudne	
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> • odczytywali przenośny sens wyrażenia niezgodnie z wymową wiersza, np. <i>Symbolizują koniec niewoli i odzyskanie niepodległości.</i> • wskazywali cel i miejsce wędrówki, odwołując się do znaczenia dosłownego elementów 	

tworzących świat przedstawiony, np. *Miejsce, gdzie kosz miał być zaniesiony. oznaczają cel, czyli spiżarnię, dom. Bohater wiersza swoje jedzenie doniesie mimo przeszkód do wyznaczonego miejsca.*

- określali funkcję gramatyczną wyrazów, np. „*Tam*” jest zaimkiem.
- wskazywali miejsce i cel wędrówki zbyt ogólnie, np. *Podkreślone wyrazy oznaczają miejsce, do którego chce się udać podmiot liryczny.*

Podsumowanie

Umiejętności z obszaru *czytanie i odbiór tekstów kultury* sprawdzono zadaniami odnoszącymi się do różnorodnych tekstów kultury. Były to:

- fragment *Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu* (zadania 1-6),
- fragment *Krzyżaków* Henryka Sienkiewicza (zadania 7-13),
- rozkaz Leopolda Okulickiego do żołnierzy Armii Krajowej (zadania 14-17),
- fragment *Władcy pierścieni* J.R.R. Tolkiena (zadania 18-20),
- obraz Gustave’a Dorego *Sąd Salomona* (zadania 23 -25),
- wiersz Leopolda Staffa *Ciężar*.

Łatwość podtestu zadań zamkniętych i zadań krótkiej odpowiedzi z tego obszaru wyniosła **0,74**.

Jedną piątą zadań badających kompetencje *czytania i odbioru tekstów kultury* stanowiły zadania *bardzo łatwe*. Uzyskane przez uczniów wyniki dowodzą, że **bardzo dobry** stopień osiągnięć uzyskali w zadaniach sprawdzających następujące umiejętności:

- podawania motywu postępowania bohatera (zadanie 3.),
- wyjaśniania trafności podjętej przez bohatera decyzji (zadanie 5.),
- określania reakcję uczestników zdarzenia (zadanie 9.),
- określania zasady funkcjonowania zakonu krzyżackiego (zadanie 13.),
- wskazywania motywu postępowania bohatera (zadanie 19.).

Znaczącą grupę zadań, tj. 9 zadań, czyli 36% wszystkich zadań w tym obszarze standardów, stanowiły zadania *łatwe*. Uczniowie osiągnęli **dobry** poziom osiągnięć w zadaniach sprawdzających umiejętność:

- podawania wyznawców religii, dla których *Stary Testament* jest świętą księgą (zadanie 1.),
- podawania okoliczności postępowania bohatera (zadanie 4.),
- odczytywania przenośnego sensu wyrażenia (zadanie 6.),
- wskazywania cechy osobowości bohatera (zadania 7.),
- rozpoznawania zasady postępowania postaci (zadanie 8.);

natomiast **zadawalający** poziom osiągnięć uzyskali w zadaniach, w których gimnazjaliści powinni:

- określić zasadniczą myśl tekstu (zadanie 14.),
- rozpoznać informację o stanie duchowym bohatera (zadanie 18.),
- dostrzec środki służące wskazaniu sposobu wyróżnienia postaci (zadanie 23.),
- wskazać różnice w sposobie przedstawienia postaci (zadanie 25).

Równie znaczącą grupę zadań, co zadania *łatwe* tworzyły zadania *umiarkowanie trudne*, w których na ***niziej zadawalającym*** poziomie uczniowie wykazali się umiejętnością:

- rozpoznawania cechy charakteru postaci (zadanie 2.),
- odczytywania przenośnego sensu wyrażenia (zadanie 11.),
- wskazywania okoliczności mających zasadnicze znaczenie dla rozwoju państwa krzyżackiego (zadanie 12.),
- wskazywania okoliczności, które miały wpływ na charakter decyzji postaci (zadanie 15.),
- wyjaśniania zasadności użycia w tekście trybu rozkazującego (zadanie 17.),
- wskazywania przyczyny decyzji podjętej przez bohatera (zadanie 20.),
- określania funkcji światła na ilustracji (zadanie 24.),
- odczytywania symbolu zgodnie z wymową wiersza (zadanie 26.),
- odczytywania przenośnego sensu wyrażenia (zadanie 27.).

Stosunkowo najslabiej wśród zadań badających obszar standardów ***czytanie i odbiór tekstów kultury*** wypadły dwa zadania - ***niski*** poziom osiągnęli gimnazjaliści w opanowaniu umiejętności:

- wskazywania opisu służącego potęgowaniu napięcia w tekście (zadanie 10.),
- określania czasu wydania dokumentu (zadanie 16.).

Obszar standardów: Tworzenie własnego tekstu
– zadania krótkiej odpowiedzi

Zadanie 21. (0-2)

W podanym tekście zastąp rozważania bohatera narracją w 3. osobie liczby pojedynczej. Użyj zdań oznajmujących.

Ale co mogę uczynić? Przecież nie wrócę do domu, zostawiając tutaj martwego imię Froda bez pochówku. A może powinienem iść dalej?

Standard wymagań II.7 Sprawdzana czynność Przekształcanie fragment tekstu w wypowiedź w mowie zależnej	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uczeń otrzymał 2 punkty , jeżeli przekształcił tekst w mowę zależną z użyciem zdań oznajmujących (dopuszczano wypowiedź w czasie teraźniejszym).	2
Uczeń otrzymał 1 punkt , jeżeli przekształcił tekst w mowę zależną.	1
Uczeń otrzymał 0 punktów , jeżeli przekształcił tekst niezgodnie z warunkami zadania.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Sam zastanawiał się, co mógłby zrobić. Myśl, że miałby zostawić Froda bez pochówku i wrócić do domu, przerażała go. Nie był też pewien, czy powinien iść dalej.</i> ▪ <i>Sam zastanawia się, co ma zrobić. Nie może zostawić martwego Froda bez pochówku. Zadaje sobie pytanie, czy musi iść dalej.</i> 	
Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Ale co <u>mógł</u> uczynić? Przecież <u>nie wróci</u> do domu, zostawiając tutaj martwego imię Froda bez pochówku. A może <u>powinien</u> iść dalej?</i> 	
Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Ale co <u>mogę</u> uczynić? – zastanawiał się Sam. – Przecież <u>nie wrócę</u> do domu, zostawiając tutaj martwego imię Froda bez pochówku. A może <u>powinienem</u> iść dalej? – pytał sam siebie.</i> 	
Łatwość zadania 0,52 - zadanie umiarkowanie trudne	
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> • stosowali narrację w pierwszej osobie liczby pojedynczej, np. <i>Zastanawiam się, co mam zrobić.</i> • zamieniali rozważania Sama na rozważania grupy bohaterów, np. <i>Nie wrócę do domu, nie zostawię Froda bez pochówku.</i> • nadawali wypowiedzi charakter pouczenia skierowanego do Sama, np. <i>Nie możesz się wahać, nie możesz iść dalej, musisz pochować Froda.</i> • komentowali, oceniali postępowanie bohatera, np. <i>Powinien pochować swego kolegę i wrócić do domu, bo inaczej naraziłby się na niebezpieczeństwo.</i> 	

- zmieniali sens przekształcanego tekstu – wahanie Sama odczytywali jako pewność, np. *Sam wiedział, jak ma postąpić.*
- formułowali wypowiedź zbyt ogólną, np. *Sam wahał się.*
- nie zawierali wszystkich istotnych informacji, które oddawałyby sens całego przekształcanego tekstu, np. *Sam zastanawiał się, jaką powinien podjąć decyzję.*
- posługiwali się zdaniami pytającymi, np. *Co może uczynić?*
- stosowali konstrukcję zdania pytającego, ale znak zapytania zamieniali na kropkę, np. *Co może uczynić.*

Zadanie 28. (0-4)

Wymień trzy różne sposoby legalnego wpływania obywateli na decyzje władz gminy. Oceń, który jest najbardziej, a który najmniej skuteczny. Uzasadnij ocenę.

Sprawdzana czynność	Standard wymagań
Przywołanie przykładów adekwatne do tematu	II.3
Uzasadnianie własnego stanowiska, zapisywanie tekstu zgodnie z zasadami ortografii i interpunkcji	II.5
Kryteria i zasady przyznawania punktów	
Uczeń otrzymał 1 punkt, jeżeli wymienił jeden legalny sposób wpływania obywateli na decyzje władz gminy (bez oceny i uzasadnienia).	0-1
Uczeń otrzymał 0 punktów, jeżeli podał niewłaściwy sposób wpływania obywateli na decyzje władz gminy.	
Uczeń otrzymał po 1 punkcie za każdą wypowiedź (nie więcej niż dwie) o strukturze: „sposób – ocena – uzasadnienie”.	0-2
Uczeń otrzymał 0 punktów, jeżeli jego wypowiedź o strukturze: „sposób – ocena – uzasadnienie” odnosiła się do nielegalnych sposobów wpływania obywateli na decyzje władz gminy lub jeśli nie ocenił, który sposób jest najbardziej, a który najmniej skuteczny oraz nie uzasadnił oceny.	
Uczeń otrzymał 1 punkt za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną wypowiedzi.	0-1
Uczeń otrzymał 0 punktów za błędy w zapisie (jeżeli wypowiedź zawierała błędy ortograficzne bądź interpunkcyjne).	
Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (poprawność ortograficzna sprawdzana zgodnie z dostosowaną do tych trudności klasyfikacją błędów) otrzymał 1 punkt za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną wypowiedzi (dopuszczalny jeden błąd ortograficzny i jeden interpunkcyjny).	
Przykłady legalnego sposobu wpływania obywateli na decyzje władz gminy	
▪ wysyłanie do władz gminy pism (listów, petycji, próśb, wniosków, skarg itp.)	

- składanie projektów uchwał
- składanie wizyt w siedzibie gminy
- obecność na posiedzeniach rady gminy
- rozmowy z władzami (radnymi)
- udział w wyborach władz gminy
- organizowanie referendów, zbieranie podpisów pod petycją
- organizowanie pikiet, manifestacji lub wieców
- rozklejanie plakatów
- rozrzucanie ulotek
- składanie pozwów do sądu administracyjnego
- zagrożenie opuszczeniem gminy
- doniesienie lub skarga do wyższej instancji
- doniesienie lub skarga do mediów

Przykłady niewłaściwego sposobu wpływania obywateli na decyzje władz gminy

- strajk
- okupacja siedziby władz gminy
- głosowanie
- reklama
- kwesta
- szantaż
- sonda

Przykładowe wypowiedzi o strukturze: „sposób – ocena – uzasadnienie” ocenione na 1 punkt

- *Obywatele mogą wpływać na decyzje władz gminy takimi sposobami jak referendum. Myślę, że najlepszym sposobem jest referendum, gdyż decyzja jest podjęta wspólnie dla dobra ogółu.*
- *Najmniej skuteczna jest petycja, ponieważ ktoś ją przeczyta, odłoży na półkę i zapomni.*

Przykładowa wypowiedź o strukturze: „sposób – ocena – uzasadnienie” oceniona na 0 punktów

- *Moim zdaniem, nienajlepszym sposobem jest podjęcie strajku, ponieważ budzi to niechęć władz do obywateli danej grupy, pojawiają się częste spory i niekiedy nie osiągamy strajkiem postawionego celu.*

Łatwość zadania

0,44 - zadanie trudne

Najczęściej powtarzające się błędy**Uczniowie**

- pomijali uzasadnienie w odpowiedzi o strukturze: „sposób – ocena – uzasadnienie”, np. *Najskuteczniejsze są petycje.*
- podawali nielegalne sposoby wpływania obywateli na decyzje władz gminy, np. *strajk, łapówka.*
- wyjaśniali, na czym polegają legalne działania, które podejmują władze gminy, np. *Władze działają legalnie, ponieważ trzymają się zarządzeń i uchwał.*
- podawali przyczyny wpływania na decyzje władz gminy, np. *Mieszkańcy wpływają na decyzje władz gminy, ponieważ chcą wygodniej żyć.*
- popełniali błędy ortograficzne, np. **proźby.*
- popełniali błędy interpunkcyjne, np. *Najbardziej skuteczny jest strajk bo władze liczą się z opinią większości.*

**Obszar standardów: Tworzenie własnego tekstu
– zadania rozszerzonej odpowiedzi**

Zadanie 22. (0-4)

Streść w 4-5 zdaniach tekst I (pomiń wstęp wydrukowany pochylą czcionką).

Tekst I

Król Salomon był synem Dawida. Umocnił państwo izraelskie. Rozwinął handel i zreorganizował armię. Swoją dwór uczynił ośrodkiem kultury. Zasłynął jako sędzia. Pewnego razu przyszły do niego dwie kobiety, aby rozsądził ich spór.

Jedna z kobiet powiedziała: „Litości, panie mój! Ja i ta kobieta mieszkamy w jednym domu. Ja porodziłam, kiedy ona była w domu. A trzeciego dnia po moim porodzie ta kobieta również porodziła. Byłyśmy razem. Nikogo innego z nami w domu nie było, tylko my obydwie. Syn tej kobiety zmarł [...]. Wtedy pośród nocy wstała i zabrała mojego syna od mego boku, kiedy twoja służebnica spała, i przyłożyła go do swoich piersi, położywszy przy mnie swego zmarłego syna. Kiedy rano wstałam, aby nakarmić mojego syna, patrzę, a oto on martwy! Gdy mu się przyjrzałam przy świetle, rozpoznałam, że to nie był mój syn, którego urodziłam”. Na to odparła druga kobieta: „Wcale nie, bo mój syn żyje, a twój syn zmarł”. Tamta zaś mówi: „Właśnie, że nie, bo twój syn zmarł, a mój syn żyje”. I tak wykrzykiwały wobec króla. Wówczas król powiedział: „Ta mówi: To mój syn żyje, a twój zmarł; tamta zaś mówi: Nie, bo twój syn zmarł, a mój syn żyje”. Następnie król rzekł: „Przynieście mi miecz!”. Niebawem przyniesiono miecz królowi. A wtedy król rozkazał: „Rozetnijcie to żywe dziecko na dwoje i dajcie połowę jednej i połowę drugiej!”. Wówczas kobietę, której syn był żywy, zdjęła litość nad swoim synem i zawołała: „Litości, panie mój! Niech dadzą jej dziecko żywe, abyście go tylko nie zabijali!”. Tamta zaś mówiła: „Niech nie będzie ani moje, ani twoje! Rozetnijcie!”. Na to król zabrał głos i powiedział: „Dajcie tamtej to żywe dziecko i nie zabijajcie go! Ona jest jego matką”.

Kiedy o tym wyroku sądowym króla dowiedział się cały Izrael, czcił króla, bo przekonał się, że jest obdarzony mądrością Bożą do sprawowania sądów.

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Wydawnictwo Pallottinum,

Poznań-Warszawa 1990.

Standard wymagań II.7 Sprawdzana czynność Streszczanie tekstu wskazanego w poleceniu	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
<p>Uczeń otrzymał 4 punkty, jeżeli poprawnie streścił tekst I – zawarł w swojej wypowiedzi poniższe elementy tekstu w mowie zależnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strony i przedmiot sporu, ▪ osoba rozstrzygająca, ▪ sposób rozstrzygnięcia, ▪ rozstrzygnięcie sporu <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nie popełnił żadnych błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych. <p>Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (poprawność ortograficzna sprawdzana zgodnie z dostosowaną do tych trudności klasyfikacją błędów) otrzymał 1 punkt za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną wypowiedzi (dopuszczalny jeden błąd ortograficzny i jeden interpunkcyjny).</p>	4
<p>Uczeń otrzymał 3 punkty, jeżeli poprawnie streścił tekst I – zawarł w swojej wypowiedzi poniższe elementy tekstu w mowie zależnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strony i przedmiot sporu, ▪ osoba rozstrzygająca, ▪ sposób rozstrzygnięcia, ▪ rozstrzygnięcie sporu <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napisał swoją wypowiedź poprawnie pod względem językowym (dopuszczalny 1 błąd), ▪ przestrzegał reguł polskiej ortografii i interpunkcji (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; <u>uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> - dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne). 	3
<p>Uczeń otrzymał 2 punkty, jeżeli poprawnie streścił tekst I – zawarł w swojej wypowiedzi poniższe elementy tekstu w mowie zależnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strony i przedmiot sporu, ▪ osoba rozstrzygająca, ▪ sposób rozstrzygnięcia, ▪ rozstrzygnięcie sporu <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napisał swoją wypowiedź poprawnie pod względem językowym (dopuszczalne 2 błędy), ▪ przestrzegał reguł polskiej ortografii i interpunkcji (dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne; <u>uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> - dopuszczalne 3 błędy ortograficzne i 3 błędy interpunkcyjne). 	2

<p>Uczeń otrzymał 1 punkt, jeżeli poprawnie streścił tekst I – zawarł w swojej wypowiedzi poniższe elementy tekstu w mowie zależnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strony i przedmiot sporu, ▪ osoba rozstrzygająca, ▪ sposób rozstrzygnięcia, ▪ rozstrzygnięcie sporu <p>(nawet przy bardzo licznych błędach w języku i zapisie).</p>	1
<p>Uczeń otrzymał 0 punktów, jeżeli niepoprawnie streścił tekst I – nie zawarł w swojej wypowiedzi wszystkich poniżej wymienionych elementów tekstu w mowie zależnej, tzn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strony i przedmiot sporu, ▪ osoba rozstrzygająca, ▪ sposób rozstrzygnięcia, ▪ rozstrzygnięcie sporu. 	0
<p>Przykładowa odpowiedź oceniona na 4 punkty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Dwie kobiety toczyły spór o dziecko. Jedna z nich była jego matką, druga się za nią podawała. Żeby rozstrzygnąć spór, król Salomon kazał rozciąć dziecko na pół. Prawdziwa matka wolą oddać dziecko, niż je skrzywdzić. To jej Salomon przyznał dziecko.</i> <p>Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Do króla przyszły dwie, kłócące się kobiety. Obie uważały, że są matkami jednego dziecka. Salomon wysłuchując ich rzekł: „Przynieście mi miecz... Rozetnijcie to żywe dziecko na dwoje i dajcie połowę jednej i połowę drugiej.” Wówczas kobieta, której było dziecko, powiedziała: „Litości panie mój. Niech dadzą jej dziecko, abyście tylko go nie zabili. Więc król tej, która to powiedziała, dał chłopca, a o jego mądrości dowiedział się cały Izrael.</i> ▪ <i>Król Salomon musiał rozstrzygnąć spór pomiędzy dwoma kobietami – które to przyszły do niego z taką prośbą. Obie porodziły synów. Lecz jednej z dam dziecko zmarło – po przyjrzeniu mu się dostrzegła, iż to nie jest jej syn. Król Salomon postanowił, aby rozciąć żywe dziecko na pół i dać po połowie każdej z nich. Po reakcjach kobiet na tak okrutną wieść król rozpoznał, która z nich kłamie i przekazał żywe dziecko jego rodzonej matce.</i> 	
<p>Łatwość zadania 0,23 - zadanie trudne</p>	
<p>Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie</p> <ul style="list-style-type: none"> • streszczali inne teksty zamieszczone w arkuszu, np. tekst IV. • pomijali istotne elementy narracji, najczęściej nie podawali sposobu rozstrzygnięcia sporu. • stosowali mowę niezależną, np. <i>Jedna z kobiet krzyknęła: "To moje dziecko!"</i>. • wprowadzali dialog, np. <ul style="list-style-type: none"> - <i>Przynieście miecz, przetnijcie dziecko na dwie połowy - rozkazał król.</i> - <i>Litości, panie mój - zawołała matka.</i> • naruszali strukturę narracji streszczanego tekstu, stosując narrację pierwszoosobową, np. <i>Przyszłam do króla prosić go o rozstrzygnięcie sporu.</i> • komentowali wydarzenia, np. <i>Moim zdaniem król Salomon postąpił słusznie.</i> • popełniali błędy rzeczowe, np. <i>Jedna z matek poroniła. Przyszły do króla Dawida, by ten</i> 	

rozstrzygnął spór. Król rozciął dziecko.

- umieszczali informacje spoza tekstu, np. *Urodził się w Jerozolimie już po śmierci swojego starszego rodzonego brata. Otrzymał imię Jedyniasz.*
- przedstawiali treść tekstu zbyt ogólnikowo, a tym samym nie wydobywali głównych problemów i zdarzeń, np. *Do króla przyszły skłócone ze sobą jego poddane. Salomon rozstrzygnął spór pomiędzy kobietami.*
- naruszali normę językową, np. **Kobiety wobec króla sprzeciwiały się które dziecko jest kogo. *Lud Izraela czcił króla, bo zobaczyli, że obdarzony jest mądrością. *Kobiety poszli do króla. *Obie kobiety mieszkają w jednym domu.*
- popełniali błędy ortograficzne, np. **krula, *obdażony.*
- niepoprawnie stosowali reguły interpunkcyjne w stosowaniu przecinka pomiędzy zdaniami składowymi, np. **Jedna z kobiet była matką żywego dziecka a druga nią nie była.*

Zadanie 29. (0-15)

Napisz rozprawkę na temat: Czy wybór przyszłej szkoły jest dla gimnazjalistów trudną decyzją? Uwzględnij cechy gimnazjalistów oraz możliwości i konsekwencje wyboru.

Pamiętaj, że Twoja praca nie powinna być krótsza niż połowa wyznaczonego miejsca.

Sprawdzana czynność		Standard wymagań
Formułowanie tezy adekwatnej do tematu.		II.4
Uwzględnianie czynników podmiotowych (cele życiowe, wartości, cechy charakteru itp.) uzasadniających tezę.		II.4
Uwzględnianie czynników sytuacyjnych (nacisków społecznych, infrastruktury oświatowej, warunków materialnych itp.) uzasadniających tezę.		II.4
Uwzględnianie konsekwencji decyzji (wskazanie ryzyka) uzasadniających tezę.		II.4
Uwzględnianie różnicowania typów szkół i ofert edukacyjnych.		II.4
Grupowanie czynników, tworząc tekst spójny i logicznie uporządkowany.		II.4
Wprowadzanie graficznej segmentacji tekstu.		II.4
Pisanie poprawne pod względem składniowym, leksykalnym, fleksyjnym, frazeologicznym.		II.1
Dostosowanie stylu wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej.		II.1
Stosowanie zasad ortografii.		II.1
Stosowanie zasad interpunkcji.		II.1
Kryteria i zasady przyznawania punktów		Łatwość czynności
Uczeń otrzymał 1 punkt za sformułowanie tezy adekwatnej do tematu we wstępie lub podsumowaniu.		0,94
Uczeń otrzymał 1 punkt za uwzględnienie jakiegokolwiek czynnika podmiotowego (celów życiowych, wartości, cech charakteru itp.) uzasadniającego tezę.		0,90
Uczeń otrzymał 1 punkt za uwzględnienie jakiegokolwiek czynnika sytuacyjnego (nacisków społecznych, infrastruktury oświatowej, warunków materialnych itp.) uzasadniającego tezę.		0,69

Uczeń otrzymał 1 punkt za uwzględnienie jakiegokolwiek konsekwencji decyzji uzasadniającej tezę (wskazanie ryzyka).	1	0,77
Uczeń otrzymał 1 punkt za uwzględnienie zróżnicowania typów szkół i ofert edukacyjnych.	1	0,46
Uczeń otrzymał 0 punktów za ograniczenie się do jednego typu szkoły, za perspektywę egocentryczną.		
Uczeń otrzymał 2 punkty za pogrupowanie czynników z uwzględnieniem przynajmniej dwóch ich grup.	2	0,79
Uczeń otrzymał 1 punkt za pogrupowanie czynników z jednym zaburzeniem lub uwzględnienie tylko jednej grupy czynników pogrupowanych względem tematu.		
Uczeń otrzymał 0 punktów za przypadkowy porządek czynników lub podanie czynników zaprzeczających tezie.		
Uczeń otrzymał 1 punkt za poprawną segmentację tekstu.	1	0,80
Uczeń otrzymał 0 punktów za brak segmentacji tekstu lub niepoprawną segmentację (jeżeli jedna myśl zawarta była w więcej niż jednym akapicie).		
Uczeń otrzymał 3 punkty za przestrzeganie poprawności składniowej, leksykalnej, frazeologicznej i fleksyjnej (dopuszczalne trzy błędy).	3	0,36
Uczeń otrzymał 2 punkty za przestrzeganie poprawności składniowej, leksykalnej, frazeologicznej i fleksyjnej (popełnił cztery błędy).		
Uczeń otrzymał 1 punkt za przestrzeganie poprawności składniowej, leksykalnej, frazeologicznej i fleksyjnej (popełnił pięć błędów).		
Uczeń otrzymał 0 punktów za przestrzeganie poprawności składniowej, leksykalnej, frazeologicznej i fleksyjnej (popełnił sześć lub więcej błędów).		
Uczeń otrzymał 1 punkt za dobór odpowiednich dla rozprawki struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych oraz wskaźników zespolenia (dopuszczalne trzy błędy).	1	0,62
Uczeń otrzymał 0 punktów za dobór odpowiednich dla rozprawki struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych oraz wskaźników zespolenia (popełnił cztery lub więcej błędów).		
Uczeń otrzymał 2 punkty za przestrzeganie poprawności ortograficznej.	2	0,27
Uczeń otrzymał 1 punkt za przestrzeganie poprawności ortograficznej (popełnił jeden błąd).		
Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (poprawność ortograficzna sprawdzana zgodnie z dostosowaną do tych trudności klasyfikacją błędów) otrzymał 2 punkty za przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalne dwa błędy).		

<p>Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (poprawność ortograficzna sprawdzana zgodnie z dostosowaną do tych trudności klasyfikacją błędów) otrzymał 1 punkt za przestrzeganie poprawności ortograficznej (popęłnił 3 błędy).</p> <p>Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (poprawność ortograficzna sprawdzana zgodnie z dostosowaną do tych trudności klasyfikacją błędów) otrzymał 0 punktów za przestrzeganie poprawności ortograficznej (popęłnił 4 lub więcej błędów).</p>		
<p>Uczeń otrzymał 1 punkt za przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalne 3 błędy).</p> <p>Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się otrzymał 1 punkt za przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalne 4 błędy).</p>	1	0,29
Łatwość zadania: 0,58 - zadanie umiarkowanie trudne		
<p>Najczęściej powtarzające się błędy</p> <p><u>W obszarze tematu uczniowie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przytaczali hipotezę, ale nie formułowali tezy np. <i>Czy wybór przyszłej szkoły jest trudną decyzją?</i> • uwzględniali jedną grupę czynników, najczęściej brakowało czynnika sytuacyjnego. • ograniczali się do prezentowania jednego typu szkół, nie uwzględniali różnicowania typów szkół i ofert edukacyjnych. <p><u>W obszarze kompozycji uczniowie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podawali czynniki zaprzeczające tezie, np. <i>Wybór szkoły jest trudną decyzją... Dlatego gimnazjaliści nie mają problemów z wyborem szkoły.</i> • nie stosowali akapitów, interlinii lub bloku, aby wyodrębnić graficznie elementy kompozycji. <p><u>W obszarze języka i stylu uczniowie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowali skróty myślowe, np. <i>Przecież nie pójdzie do Słowackiego czy Mickiewicza.</i> • naruszali stałe związki frazeologiczne, np. <i>Gimnazjaliści będą mieli łatwy orzech do zgryzienia.</i> • budowali zdania złożone z kilkunastu zdań pojedynczych. • nadużywali powtórzeń wyrazowych i składniowych. • nieumiejętnie wyznaczali granicę zdania. • nadużywali wyrazów, wyrażeń i zwrotów z języka potocznego, np. <i>Zapisy do szkół to masakra. Uczeń się powinien postawić i jasno stwierdzić, co chce robić w przyszłości. Pójdę do ogólniaka. Uczniowie olewają naukę.</i> • dobierali niewłaściwe końcówki fleksyjne, np. <i>rozważmy tą decyzję, ulegają naciskowi rówieśników</i> • powtarzali te same struktury składniowe. • niewłaściwie używali spójników, przyimków, zaimków względnych, wyrażeń przyimkowych, np. <i>w profilu humanistycznym.</i> • używali wyrażeń i zwrotów zawierających powtórzone treści, np. <i>Cofnął się do tyłu z myślami.</i> • popełniali błędy składniowe, np. <i>Młodzież klas trzecich, którzy przystępowali do egzaminu...</i> 		

W obszarze zapisu uczniowie

- łamali zasady pisowni wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch , np. **pujść*, **zauwarzył*, **wiecej*, **momeć*
- łamali zasady pisowni wyrazów wielką literą, np. **na śląsku*.
- błędnie stosowali reguły dotyczące pisowni łącznej i rozdzielnej partykuły *nie i by* z różnymi częściami mowy, np. **znalazł by*, **niewiemy*, ***.
- błędnie zapisywali samogłoski nosowe, szczególnie w wygłosie, np. **myśle*, **musze*.
- niepoprawnie dzielili wyrazy przy przenoszeniu.
- łamali reguły pisowni przyimków złożonych, **z ponad*, **z nad*.
- nie rozdzielali przecinkiem imiesłowowego równoważnika zdania, np. ** Każdy gimnazjalista wybierając się do szkoły powinien wiedzieć co chce w życiu robić*.
- nie rozdzielali przecinkiem zdań składowych, np. **Wie co chce w życiu osiągnąć*.
*Uważam iż wybór przyszłej szkoły...

Podsumowanie

Łatwość podtestu zadań krótkiej i zadań rozszerzonej odpowiedzi sprawdzających umiejętności z obszaru standardów **tworzenie własnego tekstu** wyniosła **0,50**.

Zadania otwarte badające umiejętności z obszaru standardów **tworzenie własnego tekstu** dostarczyły informacji, na ile gimnazjaliści potrafią podany tekst przekształcać stylistycznie, streszczać, a także tworzyć tekst o charakterze informacyjnym i rozprawkę na zadany temat. Z analizy poziomu wykonania tych zadań wynika także, na ile gimnazjaliści są świadomymi i refleksyjnymi użytkownikami języka stosującymi reguły polskiej ortografii i interpunkcji oraz posługującymi się poprawną polszczyzną. Dla uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w 2010 roku *umiarkowanie trudnymi* były zadania sprawdzające umiejętności dokonywania celowych operacji na tekście -przekształcania stylistycznego (zadanie 21.) i tworzenia rozprawki (zadanie 29.), natomiast *trudnymi* okazały się zadania badające streszczanie tekstu wskazanego w poleceniu (zadanie 22.) i tworzenie tekstu o charakterze informacyjnym oraz formułowanie argumentów uzasadniających własne stanowisko (zadanie 28.).

Na uwagę zasługuje fakt, że w trzech spośród czterech zadań badających umiejętności **tworzenia własnego tekstu** (zadania 22.,28.,29.) uczniowie mieli nie tylko wykazać się kompetencjami redakcyjnymi, ale i zaprezentować umiejętności komunikowania się w języku ojczystym. Dlatego istotny wpływ na poziom wykonania tych zadań miała ocena poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej. Na przykład w zadaniu 22. tylko 6% zdających uzyskało maksymalną liczbę punktów, zatem tylko 6 % tegorocznych absolwentów gimnazjów potrafiło streścić wskazany tekst, zapisując go bezbłędnie.

Spośród umiejętności z obszaru **tworzenie własnego tekstu** badanych w tym roku na egzaminie uczniowie osiągnęli najwyższy - **bardzo dobry** – poziom osiągnąć tylko w dwóch umiejętnościach, a mianowicie w formułowaniu tezy adekwatnej do tematu (zadanie 29.) i uzasadnianiu tezy czynnikami podmiotowymi odnoszącymi się do celów

życiowych, wartości, cech charakteru gimnazjalisty (zadanie 29.). Natomiast na **dobrym** poziomie osiągnięć opanowali graficzną segmentację tekstu (zadanie 29.).

Z kolei **zadawalający** poziom osiągnęli uczniowie w umiejętności uwzględniania konsekwencji decyzji w uzasadnianiu tezy (zadanie 29.) i tworzeniu tekstu spójnego i logicznie uporządkowanego (zadanie 29.).

Niżej zadawalający stopień osiągnięć uzyskali uczniowie w opanowaniu umiejętności:

- przekształcania fragmentu tekstu w wypowiedź w mowie zależnej (zadanie 21.),
- przywoływania przykładów adekwatnych do tematu (zadanie 28.),
- uzasadniania własnego stanowiska (zadanie 28.),
- uwzględniania czynników sytuacyjnych (nacisków społecznych, infrastruktury oświatowej, warunków materialnych) do uzasadnienia tezy (zadanie 29.),
- dostosowania stylu wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (zadanie 29.).

Najwięcej problemów w obszarze standardów *tworzenie własnego tekstu*, o czym świadczy **niski** stopień osiągnięć, przysporzyły tegorocznym zdającym zadania sprawdzające następujące umiejętności:

- streszczania tekstu wskazanego w poleceniu (zadanie 22.),
- uwzględniania różnicowania typów szkół i ofert edukacyjnych (zadanie 29.),
- pisanie poprawne pod względem składniowym, leksykalnym, fleksyjnym, frazeologicznym (zadania 22. i 29.),
- stosowania zasad ortografii i interpunkcji w dłuższej formie wypowiedzi (zadanie 29.).

Umiejętność zapisywania tekstu zgodnie z zasadami ortografii i interpunkcji na najniższym poziomie wykonania - **bardzo niskim** - uzyskali uczniowie w zadaniu 28.

Ze względu na doniosły charakter egzaminu oraz jego wysoką wartość diagnostyczną i prognostyczną wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej mogą być wykorzystane do określenia mocnych i słabych stron tegorocznych szesnastolatków oraz do planowania pracy dydaktycznej.

11. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części matematyczno-przyrodniczej

Zadania zamknięte (1.–25.)

Większość spośród 25 zadań wielokrotnego wyboru badała umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów przyrodniczych, natomiast kilka z nich (w tym zadania 1. i 2.) dotyczyło nie tylko zagadnień przyrodniczych, ale wymagało również wykorzystania umiejętności kształconych na lekcjach matematyki. Dwa zadania (23. i 24.) miały charakter ściśle matematyczny.

Gimnazjaliści z powodzeniem rozwiązywali zadania, w których warunkiem wybrania prawidłowej odpowiedzi była umiejętność odczytywania, interpretowania lub przetwarzania informacji podanych w formie diagramu, wykresu, tabeli lub opisu słownego. Dotyczy to zadań: 1., 2., 10., 11., 12., 25. W tych zadaniach gimnazjaliści udzielili od 75% do 93% poprawnych odpowiedzi. Także zadania, w których należało posłużyć się mapą (8. i 9.), miały znaczny odsetek poprawnych odpowiedzi i zostały rozwiązane przez – odpowiednio – 65% i 71% uczniów. Zadania problemowe, w tym zadanie 13., polegające na wskazaniu poprawnego wniosku oraz zadania 14. i 15., polegające na podaniu przyczyn opisanych zjawisk, zostały rozwiązane przez odpowiednio 42%, 33% i 42% zdających.

Nie zaskakują różnice w osiągniętych wynikach za rozwiązanie dwóch zadań matematycznych. Zadanie 23. (60% poprawnych rozwiązań) jest typowym zadaniem geometrycznym, natomiast w zadaniu 24. (rozwiązanym przez 39% zdających) konieczna była „matematyczna spostrzegawczość”. Obwody przedstawionych i opisanych figur można było wyrazić nieskomplikowanym wzorem $3a + 2b$ (każdy), ale pod warunkiem zauważenia odpowiednich równej długości odcinków.

Najtrudniejsze w tej części testu okazało się zadanie 17. Wymagało ono zastosowania wiedzy przedmiotowej z chemii oraz wykorzystania podanego fragmentu układu okresowego i informacji o budowie jądra atomowego pierwiastka w celu ustalenia jego nazwy.

Do zadań trudnych zaliczyć trzeba także zadanie 3., polegające na wskazaniu przyczyny zahamowania wzrostu rośliny oraz zadanie 21., do rozwiązania którego konieczne było wykorzystanie zależności między wielkościami fizycznymi dotyczącymi prądu elektrycznego. Poprawnej odpowiedzi do tych zadań udzieliło odpowiednio 40% i 49% zdających.

Łatwe okazało się zadanie 20., które polegało na wskazaniu substancji powstającej podczas spalania. Można stwierdzić, że 79% poprawnych rozwiązań tego zadania jest zadowalającym wynikiem, chociaż, 21% uczniów w czarnej substancji rozpoznaje parę wodną, tlenek węgla (IV) albo tlenek węgla (II), natomiast nie rozpoznaje sadzy, czyli węgla (obie nazwy występują w teście), których kolor jest powszechnie znany.

Dobre wyniki uczniowie osiągnęli w przypadku zadań wymagających wskazania właściwej kolejności wydarzeń geologicznych (zadanie 4.), kolejności powstania węgla kopalnych (zadanie 5.), określenia pochodzenia węgla (zadanie 6.) oraz rozróżnienia odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii (zadanie 7.). Zdający udzielili w tych zadaniach odpowiednio 53%, 56%, 78%, 73% poprawnych odpowiedzi.

Zadania wielokrotnego wyboru (1.–25.) były rozwiązywane ze znacznie lepszym skutkiem niż pozostałe zadania (26.–36.). Dla porównania – średnia liczba punktów otrzymana za zadania zamknięte wynosi 15 (na 25 p. możliwych), natomiast za pozostałe zadania tylko 8,7 punktu (na 25 punktów).

Zadania otwarte (26. – 36.)

Informacje do zadań 25.–27.

Karat jubilerski to jednostka masy kamieni szlachetnych. Termin ten pochodzi od greckiego słowa *keration*, oznaczającego śródziemnomorską roślinę, która po polsku nazywa się szarańczyn. Jest to drzewo z rodziny motylkowatych o liściach złożonych, parzystopierzastych (o parzystej liczbie listków). Nasiona z jego dojrzałych strąków – drobne, twarde, o bardzo wyrównanej (197 miligramów) masie – stosowane były jako odważniki. Współcześnie do podawania masy kamieni szlachetnych i pereł służy karat metryczny (ct) równy 0,2 g.

Największy z dotychczas znalezionych diamentów (noszący nazwę *Cullinan*) miał masę 3106 ct. Wykonano z niego 105 brylantów, tracąc przy obróbce aż 65% pierwotnej masy kamienia.

Zadanie 26. (0-3)

Ile karatów mają łącznie brylanty wykonane z *Cullinana*? Zapisz obliczenia.

Standard wymagań I/2 Sprawdzane czynności: <ul style="list-style-type: none"> - ustalenie sposobu obliczenia masy diamentu, - ustalenie sposobu obliczenia masy brylantów, - wykonanie obliczeń. 	
Przykładowe poprawne rozwiązania: I sposób $0,65 \cdot 3106 = 2018,9 \text{ (ct)}$ $3106 - 2018,9 = 1087,1 \text{ (ct)}$ II sposób $100\% - 65\% = 35\%$ $0,35 \cdot 3106 = 1087,1 \text{ (ct)}$ III sposób $3106 \cdot 0,2 = 621,2 \text{ (g)}$ $0,65 \cdot 621,2 = 403,78 \text{ (g)}$ $621,2 - 403,78 = 217,42 \text{ (g)}$ $217,42 : 0,2 = 1087,1 \text{ (ct)}$	
Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie 35% masy diamentu (w karatach).	3 p.
Poprawne obliczenie 35% masy diamentu (w karatach) przy popełnianych błędach rachunkowych lub niedoprowadzenie obliczeń do końca lub poprawne obliczenie 35% masy diamentu w innych jednostkach niż karat, np. w gramach.	2 p.
Poprawny sposób obliczenia 65% masy diamentu (np. w gramach, karatach) lub poprawny sposób obliczenia 35% masy diamentu w innych jednostkach niż karat, np. w gramach.	1 p.

Komentarz

Rozwiązanie tego zadania polegało na obliczeniu 35% z 3106 tzn. na wykonaniu mnożenia: $0,35 \cdot 3106$. Można też było obliczyć 65% z 3106 i wykonać odejmowanie. Były to najczęściej stosowane sposoby rozwiązania, natomiast niektórzy uczniowie woleli obliczyć 35% masy wyrażonej w gramach, w związku z tym musieli dwukrotnie przeliczać jednostki. Ostatni sposób rozwiązania był oczywiście poprawny, ale ponieważ wymagał dodatkowych rachunków, prawdopodobieństwo popełnienia błędu rachunkowego było większe.

Łatwość zadania - 0,32. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

▪ błędy rachunkowe

1) $100\% - 65\% = 45\%$

2) $3106 \cdot 0,35 = 1088,1$ (powinno być 1087,1)

▪ mylenie jednostek masy

$3106 \cdot 0,2 = 621,2 \text{ g}$

$621,2 \cdot 0,65 = 403,78 \text{ g}$

$621,2 - 403,78 = 217,42 \text{ g}$

Odp.: Brylanty mają łącznie 217,42 karatów.

▪ błędna interpretacja wyniku obliczeń

$0,65 \cdot 3106 = 2018,9$

Odp.: Brylanty mają łącznie 2018,9 karatów.

▪ błędy skumulowane

1) $3106 \cdot 0,35 = 1087,1$ i następnie zamiana jednostki $1087,1 : 0,2 = 5435,5$ (błędnie bo zamiast dzielenia przez 0,2 powinno być mnożenie i niepotrzebnie ponieważ wynik należało podać w karatach a nie w gramach)

2) $65\% \cdot 105 = 68,25$ (należało obliczyć 35% z innej liczby – problem z interpretacją treści zadania)

3) $65\% \cdot 621,2 = 403,78$ (podobnie jak w przykładzie poprzednim)

Zadanie 27. (0-3)

Oblicz, jaką objętość miał *Cullinan* (największy znaleziony diament). Przyjmij, że gęstość diamentu wynosi $3,2 \text{ g/cm}^3$. Zapisz obliczenia. Wynik zaokrąglij do całości.

Standard wymagań

I/2

Sprawdzane czynności:

- ustalenie sposobu obliczenia masy diamentu,
- ustalenie sposobu obliczenia objętości diamentu,
- wykonanie obliczeń i zaokrąglenie wyniku do całości.

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I sposób**

$$1 \text{ ct} = 0,2 \text{ g}$$

$$3106 \text{ ct} = x$$

$$x = 3106 \cdot 0,2 = 621,2 \text{ (g)}$$

$$V = \frac{m}{\rho}$$

$$V = \frac{621,2 \text{ g}}{3,2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} = 194,125 \text{ cm}^3$$

$$V \approx 194 \text{ cm}^3$$

II sposób

$$m = 3,2 : 0,2 = 16 \text{ (ct)}$$

$$\rho = 3,2 \text{ g/cm}^3 = 16 \text{ ct/cm}^3$$

$$V = 3106 : 16 = 194,125 \text{ (cm}^3\text{)}$$

$$V \approx 194 \text{ cm}^3$$

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie objętości diamentu i podanie zaokrąglonego wyniku wraz z jednostką.	3 p.
Poprawny sposób obliczenia objętości diamentu przy: <ul style="list-style-type: none"> • popełnianych błędach rachunkowych, • niedoprowadzeniu obliczeń do końca, • podaniu zaokrąglonego wyniku bez jednostki lub z niepoprawną jednostką, • błędnym zaokrągleniu wyniku. 	2 p.
Wykonanie <u>tylko</u> jednego z etapów rozwiązania zadania, np.: <ul style="list-style-type: none"> • obliczenie masy diamentu w gramach, • obliczenie objętości diamentu przy masie wyrażonej w karatach, • obliczenie objętości diamentu przy niepoprawnym sposobie obliczenia masy diamentu. 	1 p.
Komentarz Sposób najprostszy i najczęściej stosowany przez uczniów polegał na obliczeniu masy diamentu w gramach, a następnie objętości jako ilorazu masy (w gramach) i gęstości (w gramach na cm^3). Stosowano też sposób polegający na zamianie jednostki gęstości $3,2 \text{ g/cm}^3 = 16 \text{ ct/cm}^3$ i następnie obliczeniu objętości jako ilorazu masy (w karatach) i gęstości (w karatach na cm^3).	
Łatwość zadania - 0,28. Zadanie trudne.	

Najczęściej powtarzające się błędy:

- stosowanie błędnych zależności:

$$1) V = 3,2 \cdot 621,2$$

$$2) V = \rho \cdot m$$

$$3) V = \frac{3,2}{621,2}$$

- błędne podstawienie do wzoru:

$$1) V = \frac{3106}{3,2} \text{ (masa powinna być w gramach, a nie w karatach)}$$

$$2) V = \frac{3106 \text{ ct}}{3,2 \text{ g}} \text{ (masa powinna być w gramach, a gęstość w } \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \text{)}$$

- błędy rachunkowe:

$$1) \frac{621,2}{3,2} = 194,121 \text{ (powinno być } 194,125 \text{)}$$

$$2) 621,2 : 3,2 = 194,0$$

- błędy skumulowane

$$1) V = 3,2 \cdot 3106 \text{ (zastosowanie błędnego wzoru i podstawienie masy w karatach)}$$

$$2) V = \frac{3,2}{621,2} \approx 195 \text{ cm}^3 \text{ (zastosowanie błędnego wzoru, z którego nie można otrzymać wyniku)}$$

$$195 \text{ cm}^3, \text{ natomiast } \frac{621,2}{3,2} \approx 194 \text{ cm}^3 \text{)}$$

$$3) m = 3106 \cdot 0,2 = 621,2 \text{ g}$$

$$621,2 \approx 621$$

$$V = \frac{621}{3,2} = 194,0625$$

$$V \approx 195 \text{ cm}^3 \text{ (zaokrąglono wynik pośredni, czyli ten, który nie powinien być zaokrąglany)}$$

$$621,2 \approx 621, \text{ natomiast wynik końcowy zaokrąglono błędnie)}$$

Zadanie 28. (0-3)

Ola wlała ćwierć litra wody o temperaturze 20°C do czajnika o mocy 1000 W . Do ogrzania 1 kg wody o 1°C potrzeba 4200 J energii. Oblicz, po jakim czasie woda w czajniku osiągnie temperaturę wrzenia 100°C . Przyjmij, że 1 liter wody ma masę 1 kg , a całe ciepło wydzielane w grzałce jest pobierane przez wodę. Zapisz obliczenia.

Standard wymagań

III/1

Sprawdzane czynności:

- ustalenie sposobu obliczenia ilości energii pobranej przez wodę,
- ustalenie sposobu obliczenia czasu ogrzewania wody,
- wykonanie obliczeń i zapisanie wyniku z właściwą jednostką.

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I sposób**

$$\Delta T = 100^{\circ}\text{C} - 20^{\circ}\text{C} = 80^{\circ}\text{C}$$

Obliczenie ilości energii pobranej przez 0,25 kg wody ogrzewającej się o 80°C

$$Q = m \cdot c \cdot \Delta T$$

$$Q = 0,25 \text{ kg} \cdot 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^{\circ}\text{C}} 80^{\circ}\text{C}$$

$$Q = 84\,000 \text{ J}$$

$$Q = W$$

$$W = P \cdot t \quad t = \frac{W}{P}$$

$$t = \frac{84\,000 \text{ J}}{1000 \text{ W}} = 84 \frac{\text{J}}{\text{J/s}} = 84 \text{ s} = 1 \text{ min } 24 \text{ s}$$

II sposób

Obliczenie ilości energii pobranej przez 0,25 kg wody ogrzewającej się o 1°C

$$1 \text{ kg} - 4200 \text{ J}$$

$$0,25 \text{ kg} - x$$

$$x = 0,25 \cdot 4200$$

$$x = 1050 \text{ (J)}$$

Obliczenie ilości energii pobranej przez 0,25 kg wody ogrzewającej się o 80°C

$$1^{\circ}\text{C} - 1050 \text{ J}$$

$$80^{\circ}\text{C} - x$$

$$x = 84\,000 \text{ (J)}$$

$$t = \frac{84\,000 \text{ J}}{1000 \text{ W}} = 84 \frac{\text{Js}}{\text{J}} = 84 \text{ s}$$

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie czasu ogrzewania wody o 80°C i zapisanie wyniku z jednostką.	3 p.
Obliczenie czasu ogrzania wody o 80°C przy: <ul style="list-style-type: none"> • popełnianych błędach rachunkowych, • niedoprowadzeniu obliczeń do końca, • podaniu wyniku z niepoprawną jednostką, • podaniu wyniku bez jednostki. 	2 p.
Wykonanie <u>tylko</u> jednego z etapów rozwiązania zadania, np.: <ul style="list-style-type: none"> • obliczenie ilości energii pobranej przez wodę, • obliczenie czasu przy niepoprawnym obliczeniu ilości energii. 	1 p.
Komentarz Rozwiązanie tego zadania przebiegało w dwóch etapach – wymagało obliczenia energii i czasu. Przy obliczaniu energii, niezależnie od przyjętej metody, należało uwzględnić odpowiednią masę (0,25 kg) i przyrost temperatury (80°C), a nie jej wartości skrajne. Energię obliczano za pomocą wzoru $Q = m \cdot c \cdot \Delta T$ lub za pomocą proporcji. Natomiast do obliczenia czasu należało wykorzystać zależność mocy, energii (pracy) i czasu.	
Łatwość zadania - 0,14. Zadanie bardzo trudne.	

Najczęściej powtarzające się błędy:

- obliczanie energii z pominięciem masy wody:

$$W = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} 80^\circ\text{C}$$

- obliczanie energii, gdy masa wody wynosi 1 kg (w zadaniu 0,25 kg):

$$W = 1 \text{ kg} \cdot 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} 80^\circ\text{C}$$

- obliczanie energii, gdy przyrost temperatury wynosi 20°C lub 100°C (w zadaniu 80°C):

$$W = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} 20^\circ\text{C}$$

- błędy w zamianie jednostek:

$$1) \text{ ćwierć litra} = 0,15 \text{ l}$$

$$2) \text{ ćwierć litra} = 0,75 \text{ l}$$

$$3) \text{ ćwierć litra} = 0,5 \text{ l}$$

- błędne przekształcenia wzorów:

$$1) P = \frac{W}{t}, \text{ to } t = \frac{P}{W} \text{ (powinno być } t = \frac{W}{P} \text{)}$$

$$2) P = \frac{W}{t}, \text{ to } t = P \cdot W$$

- błędy skumulowane:

$$1) W = 0,25 \text{ l} \cdot 4200 \text{ J} = 1050 \text{ J} \text{ (zastosowano błędny wzór, błędną jednostkę po lewej stronie i w związku z tym nie ma zgodności w jednostkach)}$$

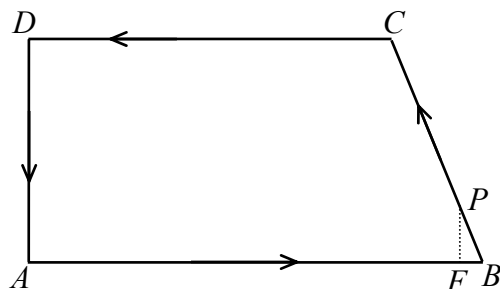
$$2) W = 80^\circ \cdot 4200 = 33600 \text{ W} \text{ (zastosowano błędny wzór i błędne jednostki)}$$

$$3) t = \frac{4200 \text{ J}}{1000 W} = 4,2 \text{ (do poprawnego wzoru została podstawiona niewłaściwa wielkość,}$$

a wynik nie ma jednostki; w tym przypadku konsekwentnie powinno być $t = 4,2 \text{ s}$ – czas zbyt krótki, aby zagotować w czajniku 0,25 l wody)

Informacje do zadań 29. i 30.

Pracownik ochrony chodzi wzdłuż ogrodzenia parkingu (w kształcie trapezu prostokątnego) ze stałą prędkością 1 m/s. Obchód zaczyna od wartowni A. Na rysunku przedstawiono plan jego trasy, a obok podano wymiary parkingu.

$$AB = 125 \text{ m}$$

$$BC = 65 \text{ m}$$

$$CD = 100 \text{ m}$$

$$AD = 60 \text{ m}$$

Zadanie 29. (0-2)

Minęło 10 minut od chwili rozpoczęcia obchodu. Na którym odcinku znajduje się pracownik ochrony? Zapisz obliczenia.

Standard wymagań I/3 Sprawdzane czynności: - porównanie drogi przebytej w ciągu 10 minut z obwodem trapezu, - ustalenie, na którym odcinku znajduje się pracownik.	
Przykładowe poprawne rozwiązanie: $600 \text{ s} \cdot 1 \frac{\text{m}}{\text{s}} = 600 \text{ m}$ $125 + 65 + 100 + 60 = 350 \text{ (m)}$ $600 - 350 = 250$ $AB + BC < 250$ $AB + BC + CD > 250$ Pracownik znajduje się na odcinku CD.	
Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Porównanie drogi przebytej w ciągu 10 minut z obwodem trapezu i poprawne ustalenie, na którym odcinku znajduje się pracownik.	2 p.
Porównanie drogi przebytej w ciągu 10 minut z obwodem trapezu i niepoprawne ustalenie lub nieustalenie, na którym odcinku znajduje się pracownik lub porównanie czasu podanego w zadaniu (10 minut) z czasem potrzebnym na przebycie kolejnych odcinków trasy i nieustalenie lub niepoprawne ustalenie, na którym odcinku znajduje się pracownik.	1 p.
Komentarz Zadanie można było rozwiązać, obliczając obwód trapezu, a następnie długość trasy, którą w ciągu 10 minut pokonał ochroniarz, oraz porównując długości trasy z sumą obwodu i kolejnych odcinków trasy. Innym sposobem było porównywanie czasu trwania obchodu i sumy czasów przejścia kolejnych odcinków trasy.	
Łatwość zadania - 0,56. Zadanie umiarkowanie trudne.	

Najczęściej powtarzające się błędy: ▪ błędy rachunkowe: 1) $AB + BC + CD + DA = 360 \text{ m}$ 2) $AB + BC + CD + DA = 260 \text{ m}$ 3) $AB + BC + CD + DA = 340 \text{ m}$ ▪ błędny wynik porównania (błędny wniosek): $t = 10 \text{ min} = 600 \text{ s}$ $s = 600 \text{ m}$ $Obw = 350 \text{ m}$ $350 \text{ m} + 350 \text{ m} = 700 \text{ m}$ Odp.: Pracownik znajduje się na odcinku AB błędne stosowanie jednostek: $s = 1 \cdot 600 = 600 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

Zadanie 30. (0-3)

Pracownik doszedł do $\frac{1}{5}$ odcinka BC (punkt P). Oblicz, w jakiej odległości jest on od odcinka AB , a w jakiej od punktu B . Zapisz obliczenia.

Standard wymagań

I/3

Sprawdzane czynności:

- obliczenie długości odcinka PB ,
- ustalenie sposobu obliczenia długości odcinka PF ,
- wykonanie obliczeń.

Przykładowe rozwiązania:**I sposób**

$$PB = \frac{1}{5} \cdot CB = \frac{1}{5} \cdot 65 \text{ m}$$

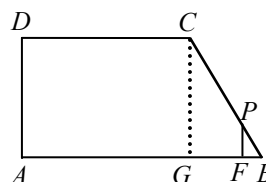
$$PB = 13 \text{ m}$$

Trójkąty PFB i CGB są podobne, więc

$$\frac{CB}{CG} = \frac{PB}{PF}$$

$$PF = \frac{13 \cdot 60}{65}$$

$$PF = 12 \text{ (m)}$$

II sposób

$$PB = \frac{1}{5} \cdot 65 \text{ m} = 13 \text{ m}$$

Trójkąty PFB i CGB są podobne, więc

$$\frac{CB}{PB} = \frac{GB}{FB}$$

$$FB = \frac{13 \cdot 25}{65} = 5$$

z tw. Pitagorasa

$$PF^2 = 13^2 - 5^2$$

$$PF = 12$$

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne ustalenie długości obu odcinków (PB , PF).	3 p.
Poprawny sposób obliczenia długości obu odcinków przy popełnianych błędach rachunkowych lub nieustalenie długości odcinka PB i poprawne obliczenie długości odcinka PF lub błędne ustalenie długości odcinka PB i obliczenie długości odcinka PF z wykorzystaniem ustalonej długości odcinka PB bez dalszych błędów rachunkowych.	2 p.
Poprawne ustalenie długości odcinka PB lub poprawny sposób obliczenia długości odcinka PF .	1 p.

Komentarz

Rozwiązanie składało się z dwóch części. W pierwszej obliczenie długości odcinka PB jako $\frac{1}{5}$ boku BC trapezu polegało na wykonaniu mnożenia $\frac{1}{5} \cdot 65$. W drugiej części (trudniejszej) uczeń musiał zauważyć trójkąty podobne, następnie ułożyć odpowiednią proporcję (lub określić skalę podobieństwa) i obliczyć długość odcinka PF czyli odległość punktu P od odcinka AB .

Łatwość zadania - 0,27. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- stosowanie wzoru na wysokość w trójkącie równobocznym:

$$PF = \frac{13\sqrt{3}}{2}$$

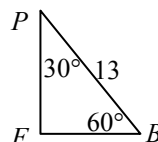
- układanie proporcji w odniesieniu do dowolnych trójkątów:

$$\frac{65}{125} = \frac{13}{x}$$

- przyjmowanie dodatkowych założeń

1) stosowanie własności miarowych w trójkącie o kątach: 30° , 60° , 90° :

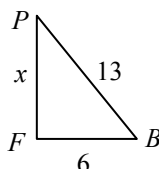
$FP = 6,5$ - błąd jest podwójny, ponieważ kąty ostre w trójkącie PFB mają inne miary niż 30° i 60° , natomiast gdyby kąty były takie jak na rysunku, to $FP = 13\sqrt{3}$, a $FB = 6,5$

2) założenie, że $FB = 6$ (poprawnie byłoby $FB = 5$, ale to wymagałoby uzasadnienia)

$$6^2 + x^2 = 13^2$$

$$x = \sqrt{133}$$

- błędy wynikające z nierozumienia pojęć geometrii:

$$PB = \frac{1}{5} \cdot 65 = 13$$

$$125 + 13 = 138$$

Odp.: Odległość punktu P od odcinka AB jest równa 138 m.

Zadanie 31. (0-2)

Maksymalnie załadowane ciężarówki: jedna o nośności 8 t, a druga 12 t przewiozły 520 ton węgla, wykonując w sumie 60 kursów.

Ułóż układ równań, który pozwoli obliczyć, ile kursów wykonała każda z ciężarówek.

Standard wymagań

III/2

Sprawdzana czynność:

- budowanie układu równań odpowiadającego opisanej sytuacji.

Poprawna odpowiedź:

x – liczba kursów ciężarówki o nośności 12 t

y – liczba kursów ciężarówki o nośności 8 t

$$12x + 8y = 520$$

$$x + y = 60$$

Zasady przyznawania punktów**Liczba punktów**

Zapisanie układu równań prowadzącego do rozwiązania zadania.

2 p.

Zapisanie układu równań, w którym tylko jedno równanie jest poprawne.

1 p.**Komentarz**

Poprawne rozwiązanie polegało na zbudowaniu układu dwóch równań z dwiema niewiadomymi, bez rozwiązywania tego układu.

Łatwość zadania - 0,38. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- błędna interpretacja treści zadania:

1) $x + y = 20$ (20 jest sumą ładowności ciężarówek, które są w zadaniu wielkościami danymi, nie ma zatem potrzeby oznaczać je przez x i y)
 $60(x + y) = 520$ (ciężarówki wykonały w sumie 60 kursów, a nie po 60 kursów każda)

2) $x + y = 520$

$8x + 12y = 60$ (równanie pierwsze odpowiada sytuacji, w której ciężarówki wykonały w sumie 520 kursów, a drugie gdy przewiozły 60 ton węgla)

3) $x + y = 520$

$$8 + 12 = 520$$

4) $x + y = 520$

$$0,8x + 12y = 60$$

- zapisanie tylko jednego równania

1) $8x + 12y = 60$

2) $8x + 12x = y$

3) $(a + b) \cdot 60 = 520$

Zadanie 32. (0-4)

Uczniowie klasy III wybierali przedstawiciela do samorządu szkolnego. Było troje kandydatów: Ola, Paweł i Romek. W klasie jest 32 uczniów i każdy z nich oddał jeden ważny głos. Zwyciężyła Ola, uzyskując mniej niż połowę głosów. Reszta głosów rozłożyła się równo między pozostałych kandydatów.

Ile głosów otrzymała Ola, a po ile pozostali kandydaci?

Znajdź i wypisz wszystkie możliwości. Uzasadnij, że nie ma więcej.

Standardy wymagań

IV/4,5

Sprawdzane czynności:

- przedstawienie możliwych rozwiązań w sytuacji problemowej,
- uzasadnienie, że nie ma więcej rozwiązań.

Przykładowe poprawne rozwiązanie:

x – liczba głosów otrzymanych przez Olę

y – liczba głosów otrzymanych przez Pawła lub Romka

$x < 16$

$x = 14$; $y = (32 - 14) : 2 = 9$

$x = 12$; $y = (32 - 12) : 2 = 10$

Odp. Ola mogła otrzymać 14 głosów, a pozostali kandydaci po 9 lub Ola – 12 głosów, a pozostali po 10.

Nie ma innych możliwości, bo gdy $x = 10$, to $y = 11$ i $x < y$; x, y – liczby naturalne, x – liczba parzysta

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Podanie pełnego uzasadnienia, w którym uwzględniono, że: <ul style="list-style-type: none"> • liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą parzystą, • liczba głosów oddanych na Olę musi być większa od 10 i mniejsza od 16, • poprawne zapisanie obu rozwiązań. 	4 p.
Podanie częściowego uzasadnienia, w którym uwzględniono tylko jeden z warunków: <ul style="list-style-type: none"> • liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą parzystą • liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą większą od 10 i mniejszą od 16 i poprawne zapisanie obu rozwiązań lub podanie pełnego uzasadnienia, w którym uwzględniono: <ul style="list-style-type: none"> • że liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą parzystą • że liczba głosów oddanych na Olę musi być większa od 10 i mniejsza od 16 i znalezienie niewłaściwej liczby rozwiązań będące konsekwencją błędu rachunkowego. 	3 p.
Poprawne zapisanie każdej z dwóch możliwości bez uzasadnienia lub poprawne zapisanie tylko jednej możliwości z uzasadnieniem.	2 p.
Poprawne zapisanie jednej możliwości bez uzasadnienia lub uzasadnienie, że liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą parzystą lub uzasadnienie, że liczba głosów oddanych na Olę musi być liczbą większą od 10 i mniejszą od 16.	1 p.

Komentarz

Po uważnej analizie treści zadania otrzymuje się dwa rozwiązania (14, 9, 9 i 12, 10, 10), za podanie których uczeń otrzymywał 2 punkty (pod warunkiem, że oprócz poprawnych odpowiedzi nie przedstawił rozwiązań błędnych). Kolejne dwa punkty przydzielane były za pełne uzasadnienie, uwzględniające dwa aspekty – parzystość i ograniczoność, np.:

- 1) ze względu na założenie (**Reszta głosów rozłożyła się równo...**) Ola musi otrzymać parzystą liczbę głosów; gdyby np. Ola otrzymała 15 głosów, więc pozostali kandydaci musieliby otrzymać po 8,5 głosu, co jest niemożliwe).
- 2) ze względu na założenie (**Zwyciężyła Ola, uzyskując mniej niż połowę głosów...**) Ola musi otrzymać mniej niż 16 głosów i więcej niż 10 (gdyby np. Ola otrzymała 10 głosów, pozostali kandydaci otrzymaliby po 11 i wówczas Ola przegrałaby wybory).

Łatwość zadania - 0,37. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- podanie błędnego rozwiązania oprócz rozwiązań poprawnych:
  - 1) $O - 10$ głosów
 $R - 11$ głosów
 $P - 11$ głosów
  - 2) $O - 16$ głosów
 $R - 8$ głosów
 $P - 8$ głosów
- zapisanie rozwiązań bez uzasadnienia lub zapisanie uzasadnienia częściowego
  - 1) brak uzasadnienia, że liczba głosów na Olę musi być parzysta
  - 2) brak uzasadnienia, że liczba głosów na Olę musi być większa od 10
- błędny zapis warunków zadania:
  - 1) x - głosy oddane na Olę, $x > 50\%$, zamiast x - liczba głosów oddanych na Olę, $x < 0,5 \cdot 32$
  - 2) $x > \frac{1}{2}$ głosów
  - 3) $14 < 12$
- błędna interpretacja warunków zadania:

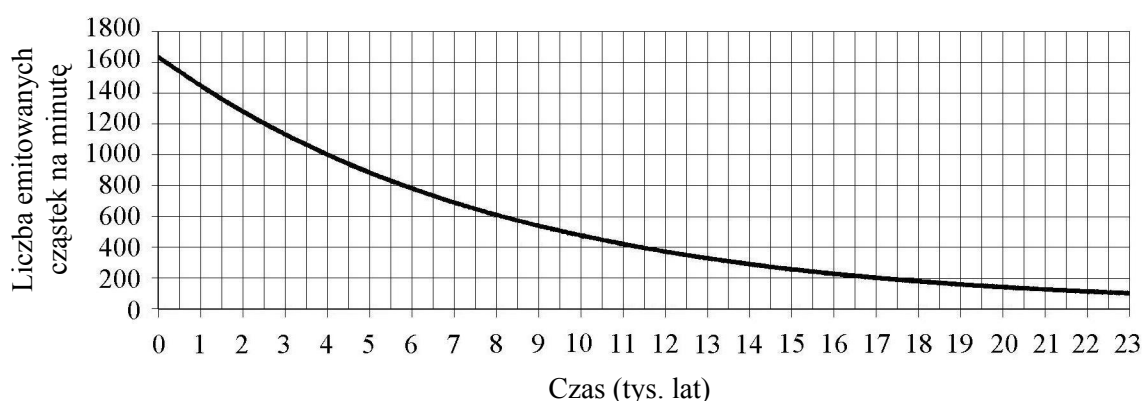
$O - 13; 14; 15$
 $R - 9,5; 9; 8,5$ (nie można otrzymać połowy głosu)
 $P - 9,5; 9; 8,5$

Informacje do zadań 33. i 34.

Rośliny wbudowują w swoje tkanki zarówno węgiel ^{12}C , jak i promieniotwórczy węgiel ^{14}C . Na skutek samoistnego rozpadu ^{14}C jeden gram węgla w żywym drzewie emituje około 16 cząstek beta na minutę. Kiedy roślina obumiera, proces przyswajania węgla ustaje i zawartość izotopu ^{14}C w jej tkankach zaczyna maleć. Czas połowicznego rozpadu węgla ^{14}C wynosi 5700 lat.

Na wykresie przedstawiono, jak zmieniała się emisja cząstek beta ze 100 g węgla w ciągu 23 000 lat po obumarciu drzewa.

Liczba cząstek beta emitowanych przez 100 g węgla na minutę w zależności od czasu, jaki upłynął od chwili obumarcia drzewa

Zadanie 33. (0-1)

Sto gramów węgla zawartego w drewnie ze szczątków prehistorycznych narzędzi emituje 500 cząstek beta na minutę. Ile tysięcy lat temu obumarło drzewo, z którego wykonano te narzędzia?

Standard wymagań

III/3

Sprawdzana czynność:

- odczytywanie argumentu z danego wykresu funkcji.

Przykładowe poprawne rozwiązania:

9 500

około 10 000

9 tys.

Zasady przyznawania punktów

Liczba punktów

Podanie poprawnej wartości argumentu odczytanej z wykresu funkcji (liczba z przedziału od 9 tys. do 10 tys.).

1 p.

Komentarz

Zadanie sprawdzało umiejętność odczytywania własności funkcji na podstawie jej wykresu. W tym przypadku po zapoznaniu się z opisem osi, należało odczytać argument dla podanej wartości funkcji. Poprawne rozwiązanie zostało wskazane przez 64% zdających.

Łatwość zadania - 0,64. Zadanie umiarkowanie trudne

Najczęściej powtarzające się błędy:

- podanie błędnego argumentu:

- 1) 9 lat
- 2) 7 tys. lat temu
- 3) 7,5 tys. lat temu
- 4) 9500 tys. lat temu

Zadanie 34. (0-1)

Przedstaw, uzupełniając tabelę, jak zmieniała się emisja cząstek beta z 50 g węgla w ciągu 17 100 lat od chwili obumarcia drzewa.

Standard wymagań

III/3

Sprawdzana czynność:

- ustalenie wartości funkcji dla podanych argumentów na podstawie danego wykresu funkcji.

Przykładowe poprawne rozwiązanie

Czas od chwili obumarcia drzewa w latach	0	5 700	11 400	17 100
Liczba cząstek beta emitowanych przez 50 g węgla w ciągu minuty	800	400	200	100

Zasady przyznawania punktów**Liczba punktów**

Poprawne ustalenie wartości funkcji dla podanych argumentów:

- dla 0 liczba z przedziału 800–850,
dla 5 700 liczba z przedziału 375–425,
dla 11 400 liczba z przedziału 175–225.

1 p.**Komentarz**

Zadanie sprawdzało umiejętność odczytywania własności funkcji. Dla podanych argumentów należało na podstawie danego wykresu funkcji $y = f(x)$ określić wartości funkcji $y = \frac{1}{2} \cdot f(x)$.

Łatwość zadania - 0,32. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- wpisanie błędnych wartości funkcji:

- 1) podane wartości odnoszą się do emisji cząstek ze 100 g węgla (opis wykresu)

Liczba cząstek beta emitowanych przez 50 g węgla w ciągu minuty	1600	800	400	100
---	-------------	------------	------------	-----

- 2) dla 0 wpisano błędnie 0, dla pozostałych argumentów wartości są poprawne

Liczba cząstek beta emitowanych przez 50 g węgla w ciągu minuty	0	400	200	100
---	----------	------------	------------	-----

- 3) wpisanie wartości niemających związku z podanym wykresem

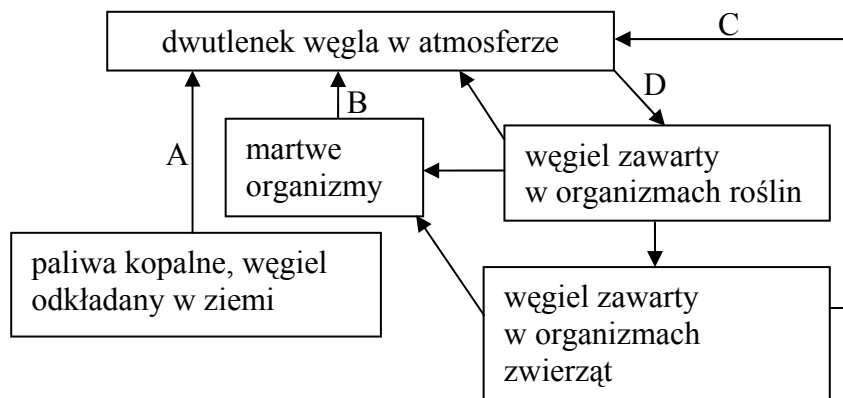
Liczba cząstek beta emitowanych przez 50 g węgla w ciągu minuty	0	33	37	100
---	---	----	----	-----

oraz

Liczba cząstek beta emitowanych przez 50 g węgla w ciągu minuty	25	50	75	100
---	----	----	----	-----

Informacje do zadań 35. i 36.

Na schemacie przedstawiono obieg węgla w biosferze.

Zadanie 35. (0-2)

Wpisz do tabeli nazwy procesów oznaczonych strzałkami A, B, C, D. Wybierz nazwy z poniższych:

oddychanie, dyfuzja, fotosynteza, spalanie, sedymentacja, rozkład przez drobnoustroje, wymieranie.

Strzałka	Nazwa procesu
A	
B	
C	
D	

Standard wymagań

III/1

Sprawdzana czynność:

- nazywanie procesów warunkujących obieg węgla w biosferze.

Poprawne rozwiązanie:

- A – spalanie
- B – rozkład przez drobnoustroje
- C – oddychanie
- D – fotosynteza

Zasady przyznawania punktów

Liczba punktów

Poprawne nazwanie czterech procesów warunkujących obieg węgla w biosferze.

2 p.

Poprawne nazwanie trzech lub dwóch procesów warunkujących obieg węgla w biosferze.

1 p.

Komentarz

Na podstawie przedstawionego schematu obiegu węgla, należało wybrać jedną z podanych nazw procesów, które zachodzą między poszczególnymi etapami.

Łatwość zadania - 0,51. Zadanie umiarkowanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- wpisywanie błędnych nazw
- 1) A – spalanie, wymieranie (–)

- B – dyfuzja (–)
 C – rozkład przez drobnoustroje (–)
 D – fotosynteza (+)
 2) A – spalanie (+)
 B – fotosynteza (–)
 C – oddychanie (–)
 D – wymieranie (–)
 3) A – spalanie (+)
 B – rozkład przez drobnoustroje (+)
 C – wymieranie (–)
 D – dyfuzja (–)
 4) A – sedymentacja
 5) D – sedymentacja

Zadanie 36. (0-1)

Dokończ rysowanie schematu przedstawiającego kolejne etapy, które musi przebyć atom węgla zawarty w węglu kopalnym, by zostać wbudowany w organizm człowieka.
 paliwa kopalne →

Standard wymagań

II/2

Sprawdzana czynność:

- przetwarzanie informacji ze schematu obiegu węgla w biosferze.

Przykładowe poprawne rozwiązania:

1) dwutlenek węgla w atmosferze → związki organiczne roślin → związki organiczne zwierząt (→ człowiek)

2) dwutlenek węgla w atmosferze → związki organiczne roślin → człowiek

3) CO₂ → roślina → zwierzę

Zasady przyznawania punktów
**Liczba
punktów**

Poprawne dokończenie schematu.

1 p.**Komentarz**

Zadanie sprawdzało umiejętność selekcjonowania i przedstawiania w zadanej formie informacji zawartych w podanym schemacie.

Łatwość zadania - 0,29. Zadanie trudne.

Najczęściej powtarzające się błędy:

- nieuwzględnienie w schemacie związków organicznych roślin,
- pominięcie w schemacie dwutlenku węgla,
- błędna kolejność etapów,
- wpisanie do schematu nazw procesów:

1) paliwa kopalne → dyfuzja węgla do atmosfery → fotosynteza → zjedzenie rośliny

2) paliwa kopalne → spalanie → atmosfera → oddychanie → człowiek

3) paliwa kopalne → spalanie → wydzielanie do atmosfery

12. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części z języka obcego nowożytnego

12.1. Język angielski

Arkusz egzaminacyjny z języka angielskiego zawierał 14 zadań zamkniętych (zadania typu prawda/fałsz, zadania na dobieranie oraz zadania wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na komunikatach i krótkich dialogach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązaniem go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 1. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech rozmów oraz przyporządkowaniu każdej z nich do właściwego obrazka.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (1.2.)	0,70	0,67
	1.2.		0,48	
	1.3.		0,83	
Komentarz				
Zadanie to okazało się dla zdających umiarkowanie trudne. Informacje zawarte w nagraniu miały odzwierciedlenie w ilustracjach, jednak zdający nie zawsze zrozumieli kontekst, w jakim te informacje się pojawiały. Zadanie 1.1. rozwiązało właściwie 70 % zdających, w czym pomogły im kluczowe słowa <i>pain</i> i <i>back</i> . Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 1.2., w którym nie skojarzono zaimka <i>He</i> oraz zdania <i>He doesn't wag his tail</i> w odniesieniu do psa. Natomiast wyłowienie z tekstu pojedynczego słowa <i>eye</i> spowodowało wybranie niewłaściwego obrazka – w gabinecie okulistycznym. Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie cząstkowe 1.3. 83% zdających wybrało poprawną odpowiedź, kojarząc wyrażenie <i>open your mouth</i> oraz słowo <i>tooth</i> z gabinetem dentystycznym.				

Zadanie 2. (4 punkty)

Na podstawie informacji dotyczących wycieczki szkolnej zdający decydowali, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,62	0,73
	2.2.		0,60	
	2.3.		0,96	
	2.4.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (1.2.)	0,76	

Komentarz

Było to najłatwiejsze zadanie zarówno w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zadania 2.1. i 2.2. okazały się dla zdających umiarkowanie trudne i miały rozwiązalność w kolejności 62% i 60 %. W zadaniu 2.1. niektórzy zdający mieli kłopot z powiązaniem czasownika modalnego *must* (musieć) występującego w tekście, z czasownikiem o tym samym znaczeniu *have to*.

W zadaniu 2.2. zdający udzielali błędnej odpowiedzi na podstawie wychwycenia z tekstu nazwy miejsca *the Tower of London* bez zrozumienia całego fragmentu *the Tower of London... is closed on Monday*. Najłatwiejsze w całym zestawie egzaminacyjnym okazało się zadanie częściowe 2.3. ustalenie numeru telefonu nauczycielki. 96% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi, gdyż była to informacja podana wprost i był to jedyny numer w tekście. Zadanie częściowe 2.4. – określenie czasu odbywania wycieczki również było łatwe. Zdający poprawnie rozróżnili konstrukcję wyrażającą przyszłość (*will*) od określenia teraźniejszości (*now*).

Zadanie 3. (3 punkty)

Na podstawie rozmowy pracownika pizzerii z klientką dokonywano wyboru ilustracji jako odpowiedzi zgodnej z treścią nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,67	0,70
	3.2.		0,55	
	3.3.		0,86	

Komentarz

Dla zdających zadanie 3. okazało się łatwe. 70% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Zadania 3.1.i 3.2. klasyfikowały się jako umiarkowanie trudne. 67% zdających prawidłowo wskazała nazwę ulicy *Weetner Street* na którą miała być dostarczona pizza. Podpowiedzią dla zdających mogła być podwojona samogłoska „e” występująca w nazwie ulicy *Aby wybrać*.

prawidłową odpowiedź w zadaniu cząstkowym 3.2. nie wystarczyło wyłowienie z tekstu pojedynczych słów *tomatoes, mushrooms, onions*, ale zrozumienie fragmentu *I hate pizza with onions*, czyli odpowiedzi na pytanie dotyczące składników, których Jane nie lubi na pizzy. 55% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Podobnie, aby wybrać kwotę rachunku w zadaniu 3.3. należało dokonać rozróżnienia pomiędzy kwotą rachunku bez napojów, kwotą przed rabatem i właściwym rachunkiem ze zniżką trzech dolarów. To zadanie zostało prawidłowo rozwiązane przez 86% zdających.

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język angielski. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (5 punktów)

Zadanie polegało na wysłuchaniu jednozdaniowych wypowiedzi użytych w typowych sytuacjach komunikacyjnych i wybraniu właściwej reakcji językowej.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy.(3.1.)	0,44	0,57
	4.2.		0,74	
	4.3.		0,57	
	4.4.		0,58	
	4.5.		0,53	

Komentarz

57% zdających rozwiązało poprawnie zadanie 4. Poziom tego zadania był umiarkowanie trudny. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 4.1. Tylko 44% z nich zareagowało poprawnie na propozycję gry w tenisa wybierając zwrot *Sounds great*. Powtórzone w każdym wariancie słowo *great* było z pewnością dużym utrudnieniem. Najłatwiejsze (łatwość - 0,74) natomiast było zadanie cząstkowe 4.2., które wymagało reakcji na prośbę o ostrożną jazdę samochodem. Poprawną odpowiedź *OK, I will* wybrało 74% zdających. Zadania 4.3. prośba o pożyczanie długopisu, 4.4. – propozycja pójścia na plażę i 4.5. – pytanie o wagę, miały podobną rozwiązalność, w kolejności 57%, 58% i 53%.

Zadanie 5. (4 punkty)

Prawidłowe wykonanie tego zadania polegało na zrozumieniu treści podanych pytań i dobraniu poprawnej odpowiedzi.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. (3.1.)	0,55	0,59
	5.2.		0,52	
	5.3.		0,72	
	5.4.		0,55	
Komentarz				
Zadanie to okazało się dla zdających umiarkowanie trudne, gdyż wymagało dokładnego zrozumienia treści podanych pytań i ominięcia pułapek językowych występujących w odpowiedziach. Pytania dotyczyły znajomości osoby oraz prośby o udzielenie informacji. Zadania 5.1., 5.2. i 5.3. klasyfikowały się jako umiarkowanie trudne i miały podobną rozwiązalność to znaczy 55% i 52%. Najłatwiejsze było zadanie częściowe 5.3. na pytanie <i>Why are you looking so tired?</i> - 72% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi <i>I've had a terrible day.</i>				

Zadanie 6. (3 punkty)

Zadanie to sprawdzało znajomość gramatyki i słownictwa w kontekście komunikacyjnym. Zdający uzupełniali luki w tekście, wybierając jedną z trzech podanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji.(3.2.)	0,40	0,41
	6.2.		0,61	
	6.3.		0,21	
Komentarz				
Zadanie to okazało się dla zdających najtrudniejsze w części sprawdzającej umiejętność komunikowania się w języku obcym, jaki i w całym zestawie egzaminacyjnym. Aby poprawnie uzupełnić luki w tym zadaniu konieczna była znajomość struktur z obszaru <i>Zachowania społeczne, interakcja - powitanie</i> oraz <i>Informacja - porównanie miejsc, opis planów i zamierzeń</i> . Tylko 40% zdających poprawnie rozwiązało zadanie częściowe 6.1. uzupełniając zdanie zwrotem powitalnym <i>Just a few lines to tell you how I'm doing</i> . Najłatwiejsze w tej wiazce (łatwość 0,61)				

okazało się zadanie 6.2. testujące znajomość stopniowania przymiotników. Najwięcej trudności natomiast sprawiło zdającym zadanie częściowe 6.3., które było również najtrudniejszym zadaniem w całym arkuszu egzaminacyjnym. W tekście w zdaniu głównym zastąpiono formę *will* czasownikiem modalnym *must*. Większość zdających - 79% - nie rozpoznała użytego tutaj zdania warunkowego, a zaledwie 21% zdających użyła w zdaniu nadrzędnym czasu teraźniejszego Present Simple.

Zadanie 7. (5 punkty)

Wykonanie zadania polegało na dobraniu odpowiedniej reakcji w języku angielskim do sytuacji opisanej w języku polskim.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (3.3.)	0,56	0,70
	7.2.		0,84	
	7.3.		0,66	
	7.4.		0,75	

Komentarz

Zadanie to nie przysporzyło zdającym większych trudności, zdania częściowe 7.1. i 7.3. były sklasyfikowane jako umiarkowanie trudne, a 7.2. i 7.4. jako łatwe.. Najtrudniejsze okazało się właściwe zareagowanie *How do you like my new camera?* na sytuację 7.1. *Zapytaj kolegę o opinię na temat twojego nowego aparatu fotograficznego* (łatwość – 0,56). Natomiast wybór odpowiedniej reakcji językowej do sytuacji w zadaniach 7.2. i 7.4. okazał się łatwy. Zadanie częściowe 7.2. *Witasz gości z zagranicy na lotnisku, sprawiło zdającym najmniej kłopotu. 84% z nich wybrało prawidłową odpowiedź - *How was your flight?**

Zadanie 8. (4 punkty)

W tekście, który był opisem ilustracji. należało uzupełnić cztery luki. Zdjęcie przedstawiało artystkę malującą na ulicy portret dziewczyny.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (3.3.)	0,77	0,69
	8.2.		0,76	
	8.3.		0,71	
	8.4.		0,54	

Komentarz

Zadanie 8. okazało się umiarkowanie trudne, 69% zdających rozwiązało je poprawnie. Uzupełnienie trzech pierwszych luk wymagało znajomości słownictwa w kontekście komunikacyjnym.

W zadaniu częściowym 8.1. należało określić, na podstawie zdjęcia, co robi artysta, w zadaniu 8.2. jaki rodzaj włosów ma dziewczyna, natomiast w 8.3. sprawdzano znajomość słów oznaczających części ciała. Zadania te miały podobną rozwiązywalność i klasyfikowały się jako łatwe. Najtrudniejszym w tej części było zadanie częściowe 8.4. sprawdzające znajomość gramatyki. 54% zdających wybrało prawidłowy przyimek miejsca *behind* określający położenie obrazu.

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z sześciu zadań. Zadanie te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (3 punkty)

Do podanych napisów informacyjnych należało przyporządkować odpowiednie przedmioty.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny. (2.5.)	0,49	0,52
	9.2.		0,75	
	9.3.		0,31	

Komentarz

Zadanie 9. opierało się wyłącznie na tekście w języku angielskim, nie zawierało dodatkowego materiału wizualnego i okazało się umiarkowanie trudne. Najprostszym okazało się zadanie 9.2., w którym komunikat - *Best served hot* prawidłowo połączyło z jedzeniem 75% zdających. Natomiast zadania częściowe 9.1. i 9.3. sprawiły zdającym sporo kłopotu i sklasyfikowano je jako trudne. W zadaniu 9.1. słowo *external* oznaczające *do użytku zewnętrznego* prawdopodobnie nie było zdającym znane i nie wiedzieli, że dotyczy emulsji do opalania. Najtrudniejszym w tej części arkusza egzaminacyjnego było zadanie 9.3. Zadanie to poprawnie wykonało zaledwie 31% zdających dopasowując do napisu *Dry clean only* – wełnianą marynarkę, którą można czyścić tylko chemicznie.

Zadanie 10. (4 punkty)

Po przeczytaniu tekstu o świstakach amerykańskich należało określić główną myśl tekstu oraz stwierdzić, czy zdania podane w tabeli są zgodne z jego treścią, czy nie.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje. (2.3.)	0,77	0,62
	10.2.		0,60	
	10.3.		0,49	
	10.4.	Uczeń określa główną myśl tekstu. (2.1.)	0,60	
Komentarz				
Zadanie wymagało skupienia się na szczegółach i okazało się umiarkowanie trudne. Najmniej problemu, łatwość 0,77, sprawiło zadanie 10.1., w którym udzielenie prawidłowej odpowiedzi opierało się na znajomości wyrażenia synonimicznego do <i>another name</i> , czyli <i>is also called</i> . W zadaniu 10.2 należało znaleźć fragment mówiący o tym, kiedy świstak amerykański budzi się ze snu zimowego. 60 % zdających dokonało poprawnej analizy, że wiosną – <i>in spring</i> - nie oznacza w lutym – <i>in February</i> . Najtrudniejsze okazało się zadanie 10.3. Dzięki znajomości synonimu słowa <i>afraid of</i> użytego w odpowiednim kontekście, 49% zdających słusznie uznała, że zdanie z tekstu jest zgodne treściowo ze zdaniem w tabeli. Główną myśl tekstu w zadaniu 10.4. poprawnie określiło 60% zdających uznając, że tekst nie dotyczy sposobu spędzania zimy przez niektóre zwierzęta, ale tylko jeden gatunek zwierząt.				

Zadanie 11. (3 punkty)

Po przeczytaniu trzech krótkich wiadomości wybierano cel, w jakim zostały one napisane (zapytanie o radę, wysłanie gratulacji, poinformowanie o wynikach egzaminów i zachęcenie do zrobienia czegoś).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń określa intencję nadawcy tekstu. (2.4.)	0,32	0,47
	11.2.		0,50	
	11.3.		0,59	
Komentarz Zadanie to okazało się najtrudniejsze w obszarze odbiór tekstu czytanego i jednym z najtrudniejszych w całym zestawie egzaminacyjnym – łatwość 47%. Aby określić cel jaki przyświecał autorom poszczególnych wiadomości należało przeczytać cały tekst, a nie wylapywać pojedyncze słowa, które często były użyte jako dystraktory. Najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 11.1., które poprawnie rozwiązało tylko 32%.				

Prawdopodobnie nie zrozumieli oni słowa *encourage* i dlatego aż 68% nie potrafiło określić, że intencją nadawcy było zachęcenie Susan do osobistego pogratulowania Timowi sukcesów na egzaminie. Umiarkowanie trudne były również zadania 11.2. – złożenie gratulacji i 11.3. – zapytanie o radę.

Zadanie 12. (4 punkty)

Po przeczytaniu broszurki *Woodbridge Riding School* dotyczącej nauki jazdy konnej, należało dopasować odpowiednie nagłówki do czterech fragmentów tekstu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu. (2.2.)	0,50	0,64
	12.2.		0,73	
	12.3.		0,72	
	12.4.		0,59	

Komentarz

Aby dopasować właściwe nagłówki, należało poszukać w kolejnych częściach tekstu słów kluczowych, które podpowiadały, czy fragment jest o korzyściach finansowych płynących z wybranej oferty, cenach usług, sposobie rezerwacji czy obowiązujących zasadach podczas jazdy konnej. Nagłówek *Making reservations* pasował do fragmentu 12.3., ponieważ znalazły się w nim słowa: *phone, email, book early*. To zadanie cząstkowe było łatwe – łatwość 0,73, podobnie jak 12.3. – wartość wskaźnika 0,72. Najtrudniejsze w tej wiązce było zadanie 12.1. Tylko połowa zdających powiązała wyrażenie w tekście *pay less* z nagłówkiem *How to save with Woodbridge*. Dystraktorem w zadaniu był nagłówek *Saturdays and Sundays*. Niektórzy zdający, bez uważnego wczytania się w całość, mogli dopasować go do fragmentu, w którym pojawia się słowo *weekend* (12.3.). Chociaż całe zadanie było umiarkowanie trudne, w tym obszarze było najłatwiejsze - 64% zdających rozwiązało je poprawnie

Zadanie 13. (3 punkty)

Zadanie polegało na przeczytaniu oferty szkoły językowej i wybraniu odpowiedzi zgodnej z tekstem.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje. (2.3.)	0,54	0,48
	13.2.		0,46	
	13.3.		0,46	

Komentarz

Było to najtrudniejsze zadanie w części sprawdzającej rozumienie tekstu czytanego i jedno z trzech najtrudniejszych w całym zestawie egzaminacyjnym. Większość zadań cząstkowych okazała się dla zdających trudna lub umiarkowanie trudna. Najlepiej zdający poradzi sobie z określeniem kraju, w którym oferowany jest kurs językowy (13.1.). Zadanie to poprawnie rozwiązało 54% zdających, którzy skojarzyli przymiotnik *Irish* z Irlandią. Natomiast właściwe miejsce zakwaterowania - *private houses* w zadaniu 13.2. wskazało tylko 46% zdających. Trudne okazało się także zadanie 13.3. Załedwie 46% zdających powiązało występujący w tekście fragment *Students are given a placement test on arrival* z odpowiedzią dotyczącą obowiązkowego testu kwalifikującego do odpowiedniej grupy językowej - *Each student has to take a test*.

Zadanie 14. (3 punkty)

Po przeczytaniu tekstu, z którego usunięto trzy zdania należało uzupełnić luki usuniętymi fragmentami tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	14.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu. (2.6.)	0,71	0,58
	14.2.		0,59	
	14.3.		0,43	

Komentarz

Zadanie wymagało dokładnej analizy związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu, co okazało się umiarkowanie trudne. Zadanie cząstkowe 14.1. było dla zdających najłatwiejsze. Czytelny związek między imieniem Fred a zaimkiem *His* sprawił, że zdający, w przeważającej większości (71%), prawidłowo wykonali to zadanie. Najmniejsza liczba zdających - 43% - prawidłowo dopasowała zdanie do luki 14.3. Zdających prawdopodobnie skusił dystraktor *I asked him to stop Lisa's jokes about spider on my shoulder* ponieważ zdanie występujące przed luką również mówiło o pająku. Niestety wstawienie w lukę cytowanego zdania nie gwarantowało logicznego ciągu zdarzeń.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego można stwierdzić, że najlepiej opanowaną umiejętnością językową okazał się odbiór tekstu słuchanego.

W tym przypadku rozwiązywalność wyniosła 70%, następnie umiejętność reagowania językowego - rozwiązywalność 60%, a na końcu – odbiór tekstu czytanego – rozwiązywalność 56%.

W zadaniach sprawdzających **standard I – odbiór tekstu słuchanego** – zdający na ogół dobrze opanowali takie umiejętności jak stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje oraz wyselekcjonowanie informacji. Najwięcej trudności sprawiło zdającym określenie kontekstu sytuacyjnego.

W obszarze **standardu II – reagowanie językowe** – najłatwiejsze okazało się przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim i treści przedstawionych w materiale ikonograficznym. Natomiast rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych sprawiło zdającym najwięcej problemów.

Zadania sprawdzające umiejętności z ostatniego **standardu III – odbiór tekstu czytanego** wskazują, że zdający dobrze opanowali określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu. Najtrudniejsze natomiast okazało się określanie intencji nadawcy tekstu.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie już na początkowym etapie nauczania,
- nauczanie struktur leksykalno-gramatycznych w sytuacjach komunikacyjnych,
- wzbogacanie zasobu słownictwa,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania wyrażen synonimicznych,
- rozwijanie umiejętności rozumienia kontekstu wypowiedzi,
- ćwiczenie funkcji językowych.

12.2. Język francuski

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego zawierał 13 zadań zamkniętych (typu prawda/fałsz, na dobieranie oraz zadań wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** - składała się z trzech zadań, opartych na różnorodnych tekstach (komunikaty, krótki dialog, krótkie wypowiedzi) nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązaniem go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów co stanowiło 20% całego arkusza.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu każdej wypowiedzi, określeniu tematyki, kontekstu sytuacyjnego a następnie należało dopasować zdjęcia do treści nagrania. Z pięciu propozycji należało wybrać cztery zdjęcia, jedno nie pasowało do żadnego zadania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (1.2.)	0,75	0,57
	1.2.		0,61	
	1.3.		0,46	
	1.4.		0,45	

Komentarz

Dla zdających całe zadanie 1. okazało się umiarkowanie trudne. Tylko 57% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.1. 75% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi. Zdający zrozumieli wyrażenie kluczowe *c'est bien, les enfants* i poprawnie określili kontekst sytuacyjny wskazując obrazek przedstawiający uczniów i nauczyciela. Zadanie cząstkowe 1.2. było umiarkowanie trudne, dotyczyło wizyty u lekarza. Pomimo wielu wyrażeń kluczowych takich jak: *avoir de la fièvre, tousser, ordonnance, médicament* tylko 61% zdających poprawnie je rozwiązało. Zadania 1.3. i 1.4. były trudne i miały rozwiązywalność w kolejności 46% i 45%. Zadanie 1.3. dotyczyło sytuacji w hotelu i zdający powinni byli zrozumieć słowa klucze: *chambre, petit-déjeuner, 60 euros, nuit*. Prawdopodobnie obrazek przedstawiający mężczyznę trzymającego telefon komórkowy przed komputerem przenośnym nie oddawał w pełni znaczenia treści wypowiedzi. Zadanie 1.4. dotyczyło złożenia zamówienia w restauracji. Zdający mieli problem ze zrozumieniem wyrażeń kluczowych – *boeuf bourguignon, recommander, boisson*.

Zadanie 2. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu wypowiedzi trzech osób Camille, Thomas i Charlotte, a następnie stwierdzeniu czy osoby te wypowiadają się za czy przeciw noszeniu ubrań markowych.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (1.1.)	0,84	0,68
	2.2.		0,84	
	2.3.		0,35	
Komentarz				
Dla zdających zadanie 2. okazało się umiarkowanie trudne. 68% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Niemniej jednak zadanie to okazało się najłatwiejsze ze wszystkich zadań wchodzących w skład tego obszaru. Zadania 1.1. i 1.2. klasyfikowały się jako łatwe i miały taką samą rozwiązywalność to znaczy 84%. Zadanie 1.3 okazało się najtrudniejsze. Wypowiedź w tym zadaniu była najdłuższa, wyniki wskazują, że zdający skoncentrowali się na pojedynczych słowach <i>vêtements</i> , <i>marque</i> , a nie na całej wypowiedzi i kontekście w jakim zostały użyte. Spowodowało to, że tylko 35% zdających rozwiązało poprawnie to zadanie.				

Zadanie 3. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu dialogu i stwierdzeniu czy tekst zawiera określone informacje w zadaniach cząstkowych, oraz na wyselekcjonowaniu tych informacji. Zdający mieli wybrać spośród trzech podanych możliwości odpowiedź zgodną z treścią nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,62	0,57
	3.2.		0,39	
	3.3.		0,72	
Komentarz				
Zadanie 3. miało taką samą rozwiązywalność jak zadanie 1. to jest 57%. Każde zadanie cząstkowe miało inną trudność. Rozwiązywalność zadania 3.1. wyniosła 62% co sklasyfikowało to zadanie jako umiarkowanie trudne. W zadaniu tym poprawny wariant				

zawierał podpowiedź w formie konstrukcji gramatycznej czasownika *acheter*. Zadanie 3.2. okazało się najtrudniejsze. Tylko 39% zdających odpowiedziało poprawnie. Zdający mieli problem ze zrozumieniem wyrażen: *près de l'écran* i *au premier rang*, co uniemożliwiło zdającym poprawną odpowiedź. Ostatnie zadanie 3.3. sprawiło zdającym najmniej problemów. 72% zdających zrozumiało słowo *café* z nagrania, co naprowadziło zdających na właściwą odpowiedź.

Część druga – **reagowanie językowe** - składała się z pięciu zadań. Zdający reagowali na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetwarzali treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język francuski. Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 20 punktów co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu krótkich wypowiedzi w formie pytań. Zadaniem zdającego było wybranie odpowiedniej reakcji językowej odpowiadającej kontekstowi sytuacyjnemu nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (3.1.)	0,39	0,50
	4.2.		0,52	
	4.3.		0,53	
	4.4.		0,56	

Komentarz

Zadanie 4. miało najniższą rozwiązywalność ze wszystkich zadań arkusza egzaminacyjnego, która wyniosła 50%. Zadanie cząstkowe 4.1 okazało się najtrudniejsze, tylko 39% zdających rozwiązało go poprawnie. Zdający prawdopodobnie odebrali głos czytający komunikat jako głos kobiety: *Allo, c'est vous, docteur?*, a poprawny wariant proponował *Bonjour, monsieur*. Natomiast zadania 4.2., 4.3. i 4.4. sklasyfikowane zostały jako umiarkowanie trudne ponieważ miały rozwiązywalność w kolejności 52%, 53% i 56%.

Zadanie 5. (4 punkty)

Zdający po zapoznaniu się z podanymi odpowiedziami w zadaniu wstawiali brakujące pytania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (3.1.)	0,82	0,79
	5.2.		0,88	
	5.3.		0,72	
	5.4.		0,74	
Komentarz				
Zadanie 5. okazało się dla zdających najłatwiejszym zadaniem z całego arkusza. 79% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Wszystkie zadania cząstkowe zostały sklasyfikowane jako łatwe. Zdający wstawiali pytania dotyczące zawodu, studiów, narodowości i wieku. Najłatwiejszym zadaniem cząstkowym okazało się zadanie 5.2. w którym 88% zdających wybrało poprawne pytanie o wiek.				

Zadanie 6. (4 punkty)

Zadanie polegało na zapoznaniu się z podanymi reakcjami w języku francuskim, a następnie na wybraniu odpowiedniej reakcji językowej w języku polskim, odpowiadającej podanemu kontekstowi sytuacyjnemu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (3.3.)	0,80	0,74
	6.2.		0,47	
	6.3.		0,80	
	6.4.		0,91	
Komentarz 74 % zdających rozwiązało to zadanie poprawnie, co określa to zadanie jako łatwe. Zadanie 6.4. było bardzo łatwe dla zdających, aż 91% rozwiązało to zadanie poprawnie. Zdającym				

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności
<p>najłatwiejsza wydała się sytuacja związana z rozmową telefoniczną. Zadania 6.1. i 6.3. miały taką samą rozwiązywalność to jest 80% co sklasyfikowało je jako łatwe. Zadanie 6.2. okazało się trudne, 47% rozwiązało go poprawnie. Zakres leksykalny dotyczący zakupu biletu na pociąg nie był wystarczająco opanowany przez zdających. Ponadto, miasto Lyon było podane w dystraktorze w języku polskim, ale w innym kontekście, co mogło zmylić tych zdających, którzy nie zrozumieli wyrażenia: <i>un aller pour Lyon</i>.</p>			

Zadanie 7. (4 punkty)

Zdający uzupełniał brakującymi wyrazami 4 luki w krótkim tekście, w taki sposób, aby otrzymać logiczną i poprawną językowo całość.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji (3.2.)	0,94	0,66
	7.2.		0,51	
	7.3.		0,32	
	7.4.		0,85	
Komentarz				
66 % zdających rozwiązało poprawnie zadanie 7., co oznacza, że poziom tego zadania jest oceniony na umiarkowanie trudny. W zadaniu tym na uwagę zasługuje duża rozpiętość trudności między poszczególnymi zadaniami częścikowymi. Każde zadanie częścikowe posiadało inny poziom trudności. Zadanie 7.1. zostało ocenione jako bardzo łatwe. 94% zdających rozwiązało je poprawnie. Zdający mieli wstawić właściwy przyimek przed miastem Marsylią. Zadanie 7.3. przysporzyło uczniom najwięcej problemów. Zadanie to rozwiązało 32% zdających, co określa zadanie jako trudne i było jednocześnie najtrudniejszym zadaniem w całym zestawie egzaminacyjnym. Wymagało znajomości stosowania rodzajników w formie przeczącej. Zadanie 7.2. okazało się umiarkowanie trudne, 51% zdających rozwiązało poprawnie. Sprawdzało poprawne użycie struktury leksykalnej. Zadanie 7.4. należało do przedziału zadań łatwych, 85% zdających wybrało poprawną formę struktury gramatycznej przymiotnego zaimka dzierżawczego.				

Zadanie 8. (4 punkty)

Zdający uzupełniał brakującymi wyrazami 4 luki w krótkim tekście, który był opisem ilustracji zadania w taki sposób, aby otrzymać logiczną i poprawną językowo całość.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (3.3.)	0,66	0,51
	8.2.		0,45	
	8.3.		0,39	
	8.4.		0,56	
Komentarz Zadanie 8. okazało się umiarkowanie trudne dla zdających, 51% zdających rozwiązało je poprawnie. Zadania częściowe 8.1. i 8.4. były dla zdających umiarkowanie trudne. Najmniej problemu sprawiło zdającym zadanie 8.1. 66% zdających potrafiło prawidłowo je rozwiązać. Zdanie <i>Le musée est visité par beaucoup de ...</i> zdający rozwiązyli poprawnie wpisując <i>touristes</i> , tym bardziej, że obrazek również przedstawiał turystów oglądających obrazy w muzeum. Zadanie 8.3. okazało się najtrudniejsze. 61% zdających prawdopodobnie nie rozumiało słowa <i>peintres</i> i dlatego nie potrafili uzupełnić zdania: <i>... ont fait leurs tableaux</i> .				

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** - składała się z 5 zadań. Zadania te sprawdzały umiejętności rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (5 punktów)

Zdający po uważnym przeczytaniu tekstu mieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu zdań były zgodne z treścią tekstu (V -vrai), a które nie były z nim zgodne (F – faux).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje i selekcjonuje informacje (2.3.)	0,62	0,64
	9.2.		0,63	
	9.3.		0,66	
	9.4.		0,59	
	9.5.		0,71	

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności
Komentarz Najmniej problemu sprawiło zadanie 9.5., jego rozwiązywalność wyniosła 71%. Zdanie zawierało odpowiedź słowną: <i>pendant cinq jours</i> , podczas gdy tekst zawierał informację: <i>une semaine de cinq jours</i> . Powtórzona forma ułatwiła zdającym wybór poprawnej odpowiedzi. Pozostałe zadania cząstkowe zawierały formy trochę zmodyfikowane co spowodowało, że stały się trudniejsze dla zdających (rozwiązywalność powyżej 50%). Zadanie 9.4. sprawiło najwięcej problemu, tylko 59% zdających potrafiło stwierdzić, że zdanie zawierające informację: <i>tous les jours de la semaine</i> , nie jest prawdziwe. Tekst zawierał informację: <i>la semaine de quatre jours</i> .			

Zadanie 10. (4 punkty)

Zdający mieli wybrać z pięciu opisów czynności i dopasować je do poszczególnych komunikatów.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa intencje nadawcy tekstu (2.4.)	0,54	0,55
	10.2.		0,39	
	10.3.		0,54	
	10.4.		0,72	
Komentarz Zadanie to okazało się najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstu czytanego (łatwość 55%). Zadanie 10.2. sprawiło zdającym najwięcej problemów. Tylko 39% zdających rozwiązało zadanie poprawnie. Można przypuszczać, że zdający nie zrozumieli <i>ses nouvelles</i> w podanym kontekście. Zadanie ostatnie 10.4. sprawiło zdającym najmniej kłopotów. 72 % zdających zrozumiało znaczenie wyrażenia <i>proposer un rendez-vous</i> i prawidłowo przyporządkowało do przedstawionego tekstu.				

Zadanie 11. (5 punktów)

Po zapoznaniu się ze zdaniem wyrażającym czynności zdający musieli zdecydować, które służą ochronie środowiska naturalnego (OUI), a które nie (NON).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (2.1.)	0,48	0,67
	11.2.		0,40	
	11.3.		0,77	
	11.4.		0,75	
	11.5.		0,94	

Komentarz

Zadanie to rozwiązało poprawnie 67% zdających. Zadanie 11.5. sklasyfikowano jako bardzo łatwe (rozwiązywalność 94%). Zdający kojarzyli słowa-klucze, które umożliwiły poprawną odpowiedź: *je sélectionne, le plastique, le carton*. Zadanie 11.2. rozwiązało poprawnie tylko 40% zdających. Prawdopodobnie dlatego, że zdanie *j'achète des produits moins chers pour faire des économies*, samo w sobie jest prawdziwe, natomiast fakt kupowania tańszych produktów nie wpływa na ochronę środowiska.

Zadanie 12. (1 punkt)

Zdający miał zapoznać się z fragmentami tekstu, a następnie wybrać poprawną kolejność spośród trzech zaproponowanych, zapewniając spójność i logiczność tekstu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (2.6.)	0,69	0,69

Komentarz

69% zdających wybrało poprawną kolejność tworząc logiczny tekst. Ponieważ 3 warianty zaczynały się od innego zdania, zdający musieli wybrać tylko pierwsze zdanie a pozostałe były narzucone. Znacznym ułatwieniem dla zdających było imię *Jean* użyte na początku tekstu, ponieważ zaimek *il* wykluczał całkowicie użycie tego zdania jako początku opowiadania.

Zadanie 13. (5 punktów)

Zdający po zapoznaniu się z napisami informacyjnymi wybierali miejsce, w którym daną informację można przeczytać.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (2.5.)	0,58	0,70
	13.2.		0,66	
	13.3.		0,65	
	13.4.		0,73	
	13.5.		0,89	
Komentarz Zadanie to okazało się dla zdających najłatwiejsze w części sprawdzającej umiejętność rozumienia tekstu czytanego (rozwiązywalność 70%). Dwa zadania cząstkowe 13.4. i 13.5. sprawiły zdającym najmniej problemów. Słowa-klucze: <i>site</i> , <i>cliquez ici</i> , i <i>chambres d'hôtel</i> sprawiły, że zdający prawidłowo skojarzyli komunikaty kolejno z Internetem i biurem podróży. Zadanie 13.1. okazało się umiarkowanie trudne i zostało poprawnie określone przez 58 % zdających. To struktura leksykalno-gramatyczna komunikatu <i>fermé le mardi</i> nie była zrozumiała i sprawiła części zdającym trudność z przyporządkowaniem do właściwego wariantu.				

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie wyników analizy egzaminu gimnazjalnego z języka francuski można stwierdzić, że najlepiej opanowaną umiejętnością językową okazał się odbiór tekstu czytanego w tym przypadku rozwiązywalność wyniosła 65 %, następnie umiejętność reagowania językowego – rozwiązywalność 64 % a na końcu – umiejętność rozumienia ze słuchu - rozwiązywalność 60 %.

Zadania sprawdzające **standard I – odbiór tekstu słuchanego** wskazują, że zdający najsłabiej opanowali umiejętność rozumienia ze słuchu. Zadanie 1., gdzie zdający musieli określić kontekst sytuacyjny i zadanie 3. polegające na wyszukiwaniu określonych informacji, sprawiły zdającym taką samą trudność. Ich rozwiązywalność wyniosła 57%. Natomiast zadanie 1., w którym zdający musieli określić główną myśl tekstu sprawiło mniej problemów zdającym. Rozwiązywalność tego zadania wyniosła 68%.

W obszarze **standardu II – reagowanie językowe** – zdający na ogół dobrze reagowali w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania informacji, czy przy przetwarzaniu treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażeniu ich w języku obcym. Rozwiązywalność w tym standardzie wynosiła 79 % i 74%. Najtrudniejsze dla połowy zdających okazało się reagowanie językowe na podstawie

usłyszanych komunikatów jak również przetwarzanie treści przedstawionych w materiale ikonograficznym.

W zadaniach sprawdzających umiejętności z ostatniego **standardu III – odbiór tekstu czytanego** zdający dobrze opanowali określanie kontekstu sytuacyjnego i rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu. 45% zdających miało problem z określeniem intencji nadawcy tekstu.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie już na początkowym etapie nauczania,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu,
- ćwiczenie struktur leksykalno-gramatycznych weryfikowanych na egzaminie,
- wzbogacanie słownictwa z tematyki stanowiącej podstawę zadań egzaminacyjnych.

12.3. Język niemiecki

Arkusz egzaminacyjny z języka niemieckiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadania typu prawda/fałsz, na dobieranie oraz zadań wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w skali 0–1; zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania w arkuszu sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III)**.

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy. Przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% maksymalnej sumy punktów możliwej do uzyskania na egzaminie.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu czterech rozmów, a następnie przyporządkowaniu do każdego dialogu nazwy odpowiedniego urządzenia, o którym mówili rozmówcy. Zdający wybierali spośród pięciu możliwości cztery odpowiedzi zgodne z treścią nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (1.1.)	0,55	0,66
	1.2.		0,67	
	1.3.		0,80	
	1.4.		0,61	
Komentarz				
<p>Najtrudniejsze okazało się pierwsze zadanie cząstkowe, które rozwiązało 55% zdających. Najprawdopodobniej zrozumienie utrudniło słowo <i>Maschine</i>, które wystąpiło zarówno w pierwszym, jak i w drugim zadaniu cząstkowym. Zdający zapewne skoncentrowali się na tym słowie, a nie zrozumieli kontekstu, który należało wziąć pod uwagę. Mimo to drugie zadanie cząstkowe wypadło dużo lepiej; być może dlatego, że w dialogu pojawiły się znane słowa: <i>Pullover</i>, <i>Hand waschen</i>, które uczniowie skojarzyli z odpowiednim urządzeniem. W zadaniu 1.3., które okazało się najłatwiejsze, pomocne były wyrażenia kluczowe <i>zwei Minuten</i> oraz <i>Brötchen warm machen</i>. Dlatego aż 80% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie.</p>				

Zadanie 2. (3 punkty)

Zadanie wymagało dwukrotnego wysłuchania reklamy i stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje. Zdający musieli zaznaczyć, które z podanych trzech informacji były zgodne treścią nagrania (R-richtig), a które nie były zgodne (F-falsch).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,66	0,63
	2.2.		0,36	
	2.3.		0,88	

Komentarz

W części sprawdzającej rozumienie ze słuchu było to zadanie najtrudniejsze, tylko 63% zdających rozwiązało je poprawnie. Wymagało ono wysłuchania dość długiej reklamy oraz analizy pełnych zdań zawierających konieczną informację. Najmniej zdających rozwiązało zadanie 2.2 (36%). Zaproponowali prawdopodobnie słowami *Spielzeug*, *Spielsachen* w nagraniu i w podanej informacji, nie zwracając uwagi na kolejne zdanie w wysłuchanej reklamie, które wskazywało na niepoprawność informacji 2.2, czyli wyselekcjonowali słowa, a nie informacje nimi przekazane. Zadanie cząstkowe 2.3 było zadaniem najprostszym w pierwszej części egzaminu. Wymagało właściwie tylko zrozumienia słowa *Pizza* i porównania ceny podanej w zadaniu (7 Euro) do usłyszanego w nagraniu (5,99 Euro).

Zadanie 3. (3 punkty)

Zdający po wysłuchaniu rozmowy przyjaciół wybierali jedną (spośród trzech), poprawną odpowiedź.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,67	0,68
	3.2.		0,65	
	3.3.		0,72	

Komentarz

Było to zadanie najłatwiejsze w tej części egzaminu. Poprawnie rozwiązało je 68% zdających. Do zadań umiarkowanie trudnych należą 3.1. i 3.2., natomiast zadanie 3.3. do zadań łatwych. Zdający musieli po wysłuchaniu dialogu wybrać odpowiednie zakończenie zdania. Zadanie cząstkowe 3.3. było zadaniem najłatwiejszym, gdyż wystarczyło tylko wychwycić w nagraniu słowo *Hotel*, które było słowem kluczowym decydującym o wyborze właściwego zakończenia. Najmniej zdających wybrało poprawną odpowiedź w zadaniu 3.2. Zbyt duże nagromadzenie określeń osób: *Freundin*, *Mutter*, *Vater*, *Bruder* powodowało, że bez wsłuchania się w kontekst, trudno było wybrać właściwą odpowiedź.

W zadaniu cząstkowym 3.1. zrozumienie mogła zakłócić nieznamość synonimu słowa *die See*, mianowicie *das Meer*. To spowodowało, że 33% zdających wybrało błędną odpowiedź.

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować w różnych sytuacjach komunikacyjnych przedstawionych w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język niemiecki. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zadanie sprawdzało umiejętność reagowania na treść przedstawioną w postaci tekstu słuchanego. Zdający po wysłuchaniu pojedynczych zdań wybierali właściwą reakcję, dopasowując do czterech usłyszanych pytań właściwą odpowiedź.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. (3.1.)	0,48	0,42
	4.2.		0,40	
	4.3.		0,30	
	4.4.		0,49	

Komentarz

Zadanie to należy w całości do zadań trudnych i jest jednym z dwóch najtrudniejszych zadań w tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym (ten sam wskaźnik 0,42 ma zadanie 1.3. w części trzeciej). Największy problem sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 4.3. (rozwiązywalność 30%) i 4.2. (rozwiązywalność 40%). Wybór właściwej odpowiedzi utrudniały podobne pytania w obu zadaniach cząstkowych *wie lange...?* Zdający musieli zrozumieć sens pytania w nagraniu, aby wybrać właściwą odpowiedź. Trzy zadania cząstkowe były związane z pytaniem o czas, dlatego bardzo ważne było uchwycenie kontekstu i dokładne zrozumienie odpowiedzi.

Zadanie 5. (5 punktów)

Zadanie polegało na dopasowaniu do pięciu pytań poprawnych odpowiedzi wybieranych spośród sześciu możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. (3.1.)	0,56	0,56
	5.2.		0,42	
	5.3.		0,60	
	5.4.		0,64	
	5.5.		0,60	

Komentarz

Jest to zadanie umiarkowanie trudne (5.1., 5.3., 5.4., 5.5.), tylko zadanie cząstkowe 5.2. okazało się trudne. Największy problem sprawiło zdającym połączenie pytania o opinię w zadaniu 5.2. (*Steht mir dieses Kleid gut?*) z właściwą odpowiedzią (*Es passt dir ausgezeichnet...*). Jeśli zdający nie znali obu konstrukcji, mieli problem z rozwiązaniem tego zadania. W zadaniu piątym ogólnie trudno znaleźć przykład, który w znaczącym stopniu odbiegałby od pozostałych wysoką rozwiązywalnością. Najwięcej uczniów rozwiązało poprawnie zadanie 5.4. Pytanie *Wie komme ich zum Bahnhof?* zdający bez trudu powiązali z odpowiedzią *Geradeaus, dann die erste Straße rechts.*

Zadanie 6. (3 punkty)

Zadanie to sprawdzało umiejętność reagowania w języku obcym na sytuację opisaną w języku polskim.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (3.3.)	0,38	0,65
	6.2.		0,85	
	6.3.		0,71	

Komentarz

Zadanie to nie przysporzyło zdającym większych trudności, a zadania cząstkowe 6.2. i 6.3 zostały przez większość zdających rozwiązane poprawnie (6.2. – 85%, 6.3. – 71%). W zadaniu 6.2. wystarczyło wykluczyć dystraktory A i C związane z zakupem książki, aby wybrać werstraktor zawierający opinię o książce. Podobnie w zadaniu cząstkowym 6.3. odpowiedni wybór zaimka osobowego w funkcji podmiotu okazał się dużym ułatwieniem dla zdających. Natomiast zadanie 6.1. okazało się trudne, jedynie 38% zdających udało się je rozwiązać poprawnie. Wszystkie podane warianty rozwiązania zawierały pytanie związane z czynnością zamawiania, a zwłaszcza dystraktor A: *Was nimmst du?* oraz C: *Was isst du meistens?*. Zdający musieli dokładnie zrozumieć sens pytania.

Zadanie 7. (4 punkty)

Zadanie miało formę tekstu z lukami. Tekst – opis ilustracji – należało uzupełnić odpowiednimi wyrazami, wybierając za każdym razem jedną spośród trzech podanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (3.3.).	0,74	0,68
	7.2.		0,62	
	7.3.		0,75	
	7.4.		0,61	

Komentarz

Zadanie to było w części drugiej arkusza egzaminacyjnego zadaniem najłatwiejszym, miało najwyższą rozwiązywalność: 68%. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie częściowe 7.4. ze względu na nieznaną wyrazu *Reisekoffer*. Podobną rozwiązywalność miało zadanie 7.2., w którym zdający wybierali znane im wyrażenie leksykalne: *Fahrrad/Rad fahren* zamiast oddającego stan faktyczny na obrazku: *Fahrrad halten*. Najwyższą rozwiązywalność, bo aż 75%, miało zadanie 7.3., w którym wystarczyła dobra znajomość przyimków. Werstraktor: *auf* wystąpił ponadto w sąsiedztwie dwóch dość znanych i jednoznacznych przyimków: *hinter* oraz *vor*.

Zadanie 8. (4 punkty)

Zdający po zapoznaniu się z treścią zadania wybierali właściwe i poprawne pod względem gramatycznym i leksykalnym uzupełnienia luk w mailu, zakreślając jedną z trzech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji. (3.2.)	0,46	0,48
	8.2.		0,57	
	8.3.		0,53	
	8.4.		0,36	
Komentarz				
Wskaźnik łatwości zadania wyniósł 48%. Zadanie to sprawdzało znajomość gramatyki i słownictwa w podanym kontekście sytuacyjnym. W zadaniu częściowym 8.4. zdający musieli zastąpić rzeczownik zaimkiem osobowym w bierniku. Zdający musieli zrozumieć nie tylko				

zdanie z luką, ale także zdanie je poprzedzające, aby dokonać prawidłowego wyboru. Zadania związane z elementami gramatycznymi zazwyczaj sprawiają kłopot uczniom, dlatego to zadanie cząstkowe okazało się najtrudniejsze (36%). W zadaniu 8.1. zdający mieli zastosować dość trudne i stosunkowo rzadko stosowane słowo *Aufenthalt*, dlatego błędnie wybierali dystraktor lepiej znany: *Hotel*. Mniej problemów przysporzyło zadanie 8.2., co świadczy o dobrym opanowaniu spójników występujących w zdaniu złożonym.

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z pięciu zadań. Zadanie te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu czterech krótkich tekstów wybierali dla nich tytuły spośród pięciu możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (2.1.)	0,69	0,71
	9.2.		0,83	
	9.3.		0,89	
	9.4.		0,44	

Komentarz

Wskaźnik łatwości zadania wynosi 71%, co oznacza, że uczniowie nie mieli większych problemów ze wskazaniem poprawnego rozwiązania. Zadania cząstkowe 9.2. i 9.3. należą do łatwych. W zadaniu 9.3. (rozwiązywalność 89%) wystarczyło skojarzyć wyrażenie *Fußballspiel* z nagłówką z wyrażeniem *Fußball* w tekście. Z kolei w 9.2. (rozwiązywalność 83%) tytuł *Einkaufen per Mausklick* należało powiązać z występującym w tekście wyrazem *Internet*. Zadanie 9.4. sprawiło zdającym najwięcej kłopotu (rozwiązywalność 44%). Zdający musieli bowiem wykazać się znajomością czasownika zwrotnego *sich verkleiden*, aby skojarzyć go ze słowem *Karneval*. Ponadto tekst odnosił się do wiedzy realioznawczej, której uczniowie nie posiadali w wymaganym zakresie.

Zadanie 10. (3 punkty)

Zdający, zapoznaniu się z treścią czterech tablic informacyjnych, miał je dopasowywać do trzech podanych miejsc. Jedna z ilustracji nie pasowała do żadnego miejsca.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (2.5.)	0,71	0,85
	10.2.		0,95	
	10.3.		0,90	

Komentarz

Zadanie to okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym, jego rozwiązywalność wyniosła 85%. Zgodnie ze wskaźnikiem łatwości dwa zadania częściowe należą do zadań bardzo łatwych (10.2., 10.3.), a pierwsze zadanie (10.1.) – do łatwych. W zadaniu 10.2. wystarczyło wychwycić słowo klucz *Tierkinderzoo*, aby dopasować tablicę informacyjną do podanego miejsca *im zoologischen Garten*. Podobnie w zadaniu 10.3. (rozwiązywalność 90%): miejsce *In einem Hotel* zdający mogli łatwo powiązać z informacjami zawartymi na tablicy: *Doppelzimmer; Alle Zimmer mit Dusche/ WC/ TV*. Najwięcej trudności w zadaniu dziesiątym sprawiło zdającym pierwsze zadanie częściowe, aczkolwiek rozwiązywalność na poziomie 71% sytuuje go wśród zadań łatwych.

Zadanie 11. (5 punktów)

Po przeczytaniu tekstu informacyjnego o Muzeum czekolady w Kolonii zdający decydowali, które ze zdań są zgodne z tekstem (R-richtig), a które nie (F-falsch).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,59	0,62
	11.2.		0,52	
	11.3.		0,72	
	11.4.		0,67	
	11.5.		0,59	

Komentarz

To zadanie poprawnie rozwiązało 62% zdających, okazało się ono umiarkowanie trudne. Najtrudniejsze dla zdających było zadanie 11.2. (rozwiązywalność 52%). Od zdających wymagało ono zrozumienia informacji: *Die Besucher bekommen Schokolade als Geschenk* oraz znajomości pory synonimicznej *Geschenk – Souvenir*, która pojawiła się w tekście. Zadanie 11.3. sprawiło najmniej problemów, a jego rozwiązywalność wyniosła 72%. Informacja zawierała internacjonalizmy: *die Produktion der Schokolade*, które w tekście pojawiły się w zrozumiałej dla uczniów formie (...), *wie man aus Kakaobohnen Schokoladentafeln, Schokofiguren und Pralinen produziert*.

Zadanie 12. (4 punkty)

Zdający mieli za zadanie przeczytać cztery krótkie wiadomości tekstowe i dopasować do nich zdanie wyrażające cel, w jakim wiadomości te zostały napisane.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń określa intencje nadawcy tekstu (2.4.)	0,67	0,57
	12.2.		0,73	
	12.3.		0,41	
	12.4.		0,49	
Komentarz				
Zadanie okazało się umiarkowanie trudne, jego rozwiązywalność wyniosła 57%. Zdający musieli zrozumieć intencję autora krótkiej wiadomości, a także słownictwo zawarte w zdaniach wyrażających cel. Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 12.3. (rozwiązywalność 41%). Przyczyniła się do tego niezrozumiałość słowa klucza – czasownika zwrotnego <i>sich verabreden</i> . Z kolei najlepiej rozwiązane zostało przez zdających zadanie 12.2., w którym intencję (<i>gratulieren</i>), łatwo można było skojarzyć z wyrażeniami: <i>super</i> , <i>ich freue mich</i> , <i>ich war sicher</i> . Zdający nie mieli kłopotu z rozwiązaniem tego zadania, jego łatwość wyniosła 73%.				

Zadanie 13. (4 punkty)

Zadanie polegało na zapoznaniu się z treścią listu, z którego usunięto cztery zdania. Uczniowie uzupełniali luki podanymi zdaniami, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (2.6.)	0,29	0,42
	13.2.		0,51	
	13.3.		0,50	
	13.4.		0,37	
Komentarz				
Zadanie okazało się drugim najtrudniejszym zadaniem (rozwiązywalność 42%) w tym arkuszu gimnazjalnym. Zadanie wymagało od uczniów przeprowadzenia analizy związków między poszczególnymi częściami tekstu, czyli wnikliwej lektury tekstu oraz zrozumienia podanych zdań stanowiących uzupełnienie luk. W zadaniu 13.1. należało wybrać strukturę: <i>Am Anfang</i>				

hatte ich große Probleme mit der Aussprache, która wiązała się w tekście ze zdaniem poprzedzającym, mówiącym o trudnościach w uczeniu się języka angielskiego. Ponieważ niewielu zdających skojarzyło słowa *schwierig* i *Probleme*, zadanie okazało się najtrudniejszym zadaniem cząstkowym tegorocznego egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (rozwiązywalność 29%). Najmniej problemów mieli uczniowie z wykonaniem, zadania 13.2. (rozwiązywalność 51%). Zdający potrafili powiązać semantycznie zdanie z listu *Aber meine Mutter hat mir ein Computerprogramm zum Englischlernen gekauft* ze strukturą: *Jetzt kann ich täglich am Computer Übungen machen*.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego można stwierdzić, że uczniowie najlepiej opanowali umiejętności językowe z obszaru standardu I – odbiór tekstu słuchanego, rozwiązywalność wyniosła 65%, następnie odbiór tekstu czytanego – rozwiązywalność 63%, a na końcu – reagowanie językowe – rozwiązywalność 55%. W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym z języka niemieckiego nie wystąpiły zadania bardzo trudne, czyli rozwiązywalność zadań nie spadła poniżej 40%.

W zadaniach sprawdzających **standard I – odbiór tekstu słuchanego** – zdający na ogół dobrze opanowali takie umiejętności jak stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje oraz określenie głównej myśli tekstu. Najwięcej trudności sprawiło zdającym wyselekcjonowanie określonych informacji.

W obszarze **standardu II – odbiór tekstu czytanego** – zdający dobrze radzili sobie z określaniem kontekstu sytuacyjnego, najtrudniejsze okazało się rozpoznanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

W zadaniach sprawdzających umiejętności z ostatniego **standardu III – reagowanie językowe** – zdający wykazali się umiejętnością przetwarzania treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażania ich w języku obcym. Najtrudniejsze okazało się właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych w celu uzyskania lub udzielenia informacji.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie od początku nauczania języka niemieckiego w gimnazjum,
- kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wymagających selekcjonowania informacji,
- ćwiczenie umiejętności rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu czytanego oraz właściwego reagowania w odpowiednich kontekstach sytuacyjnych w języku obcym,
- jak najczęstsze wykorzystywanie na zajęciach, autentycznych tekstów słuchanych i czytanych,
- zapoznavanie uczniów z różnymi technikami pracy z tekstem – nie zawsze wystarczy zrozumieć słowa klucze – dla prawidłowego rozwiązania zadania ważne jest również zrozumienie szerszego kontekstu,
- wprowadzanie i automatyzowanie struktur leksykalno-gramatycznych potrzebnych do efektywnej komunikacji, z którą uczniowie mają najwięcej kłopotów.

12.4. Język rosyjski

Arkusz egzaminacyjny z języka rosyjskiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadania typu prawda/fałsz, zadania na dobieranie, zadania wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach w formie dialogów nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy z przerwami na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 1. (3 punkty)

Zadaniem zdających było wysłuchanie trzech krótkich dialogów i przyporządkowanie każdej rozmowie czasu, w którym ta rozmowa się odbywała.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (1.2.)	0,25	0,26
	1.2.		0,28	
	1.3.		0,26	
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe okazały się dla zdających trudne. Wynikało to zapewne z niezrozumienia treści dialogów, chociaż nie zawierały one szczególnie trudnego słownictwa. Uczniowie prawdopodobnie chcieli zrozumieć poszczególne wyrazy, które były dla nich trudne, zamiast ogólny sens dialogów. W tekście 2 i 3 pojawiło się słowo <i>paHo</i> , które uczniowie często mylnie kojarzą z polskim słowem <i>rano</i> , przez co w zadaniu 1.2. mógł pojawić się problem z wyborem słowa <i>ympo</i> .				

Zadanie 2. (punkty).

Zadaniem zdających było wysłuchanie rozmowy przyjaciół i wybranie spośród trzech możliwości odpowiedzi zgodnej z treścią nagrania. Odpowiedzi zilustrowane były rysunkami.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,25	0,38
	2.2.		0,38	
	2.3.		0,57	
	2.4.		0,34	

Komentarz

Dla zdających zadanie okazało się trudne. Tekst zawierał kilka dość trudnych wyrazów, co uniemożliwiło zrozumienie ogólnego sensu rozmowy (np.скользить на коньках, фигурное катание, мечта осуществилась, студия балльных танцев, предложить играть, продолжать, поздравлять – to słowo prawie zawsze uczniowie błędnie kojarzą z pozdrowieniami). Umiarkowanie trudne okazało się tylko zadanie 2.3., w którym skojarzenie gitary z muzyką nie budziło większych wątpliwości.

Zadanie 3. (3 punkty).

W zadaniu tym, zdający słuchali rozmowy ojca z córką, a ich zadaniem było wybranie informacji prawdziwych i fałszywych.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (1.3.)	0,44	0,53
	3.2.		0,57	
	3.3.		0,59	

Komentarz

Zadanie było umiarkowanie trudne. Trudnym okazało się zadanie cząstkowe 3.1., co wynikało prawdopodobnie z niezrozumienia informacji dotyczącej miejsca znalezienia psa, ponieważ zawierała ona mniej znane uczniom słowa – *Лежал на коврике возле нашей входной двери*. Poza tym w tekście nie było innych trudnych wyrazów, które zakłóciłyby jego właściwy odbiór.

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język rosyjski. Za rozwiązanie tej części tekstu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (5 punktów)

Zdający po wysłuchaniu pięciu pytań dobierali właściwą reakcję. Jedna dodatkowa odpowiedź nie pasowała do żadnego pytania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (3.1.)	0.30	0,19
	4.2.		0,13	
	4.3.		0,17	
	4.4.		0,22	
	4.5.		0,13	
Komentarz Zadanie okazało się dla zdających bardzo trudne. Uczniowie nie zrozumieli zapewne pytań, a w konsekwencji nie potrafili na nie odpowiednio zareagować. Należy zaznaczyć, że pytania nie zawierały szczególnie trudnych wyrazów, były bardzo typowe dla przedstawionych okoliczności.				

Zadanie 5. (4 punkty)

Zadanie dotyczyło reakcji zdającego na treść przedstawioną w formie krótkiego opisu sytuacji z życia codziennego (opisy w języku polskim).

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (3.3.)	0,39	0,37
	5.2.		0,33	
	5.3.		0,38	
	5.4.		0,38	

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe były dla zdających trudne. Być może problemem dla nich było dobranie odpowiedniej reakcji językowej wyrażonej w języku rosyjskim do sytuacji opisanej w języku polskim. W zadaniu nie było żadnych wyrazów, które mogłyby zakłócić właściwe zrozumienie pytań. Najniższy wskaźnik w zadaniu 5.2. wynika z mylenia przez uczniów wyrazów <i>вокзал-dworzec</i> i <i>дворец-pałac</i> , przez co dokonali błędnych wyborów.			

Zadanie 6. (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu opisu ilustracji uzupełniali luki w tekście odpowiednimi wyrazami wybranymi spośród trzech w każdym zadaniu cząstkowym.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (3.3.)	0,34	0,33
	6.2.		0,32	
	6.3.		0,33	
	6.4.		0,35	
Komentarz				
Zadanie to również okazało się dla zdających trudne, chociaż tekst zawierał typowe słownictwo związane ze świętami Bożego Narodzenia (<i>Рождество, украсить ёлку, поздравить с праздником</i>), a dodatkowo do tekstu dołączona była ilustracja co, jak się wydaje, powinno ułatwić poprawne rozwiązanie zadania.				

Zadanie 7. (3 punkty)

Zadaniem zdającego było przeczytanie tekstu i uzupełnienie luk właściwymi wyrazami. Jeden dodatkowy wyraz nie pasował do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji (3.2.)	0,33	0,29
	7.2.		0,30	
	7.3.		0,25	
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe były dla zdających trudne. Wprawdzie tekst (przepis kulinarny) był bardzo krótki, to obfitował w czasowniki w trybie rozkazującym (<i>помой, порежь, выложи, посоли, насынь</i>), które z reguły przysparzają uczniom sporo problemów. Tekst mógł być trudny w odbiorze, czego konsekwencją były błędne reakcje językowe. Uczniowie mogli też nie zrozumieć wyrazu <i>уклон</i> , ponieważ zadanie 7.3., w którym należało wybrać ten właśnie wyraz, miało najniższy wskaźnik łatwości.				

Zadanie 8. (4 punkty)

Zadanie dotyczyło reakcji zdającego w określonym kontekście sytuacyjnym. Zdający uzupełniali luki brakującymi zdaniami, tak aby powstał spójny i logiczny dialog. Jedno dodatkowe zdanie nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (3.1.)	0,28	0,26
	8.2.		0,24	
	8.3.		0,27	
	8.4.		0,26	
Komentarz				
Zadanie w całości okazało się dla zdających trudne, chociaż nie było w nim żadnych słów, z którymi uczeń nie zetknął się na lekcji. Jedynie wyrażenie <i>потерять сознание</i> mogło być dla uczniów trudne do zrozumienia. Potwierdzeniem tego jest najniższy wskaźnik w zadaniu 8.2.				

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z pięciu zadań. Zadania te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% punktów całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Po przeczytaniu tekstu zdający decydowali, które z podanych zdań jest prawdziwe, a które fałszywe.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (2.3.)	0,47	0,53
	9.2.		0,60	
	9.3.		0,49	
	9.4.		0,58	
Komentarz				
Zadanie, jako jedno z nielicznych było dla zdających umiarkowanie trudne. Tekst był bardzo krótki, prosty, a więc łatwy w odbiorze. Wydaje się jednak, że pewną dezorientację uczniów mógł spowodować czasownik <i>болеть</i> , który ma 2 znaczenia – <i>chorować</i> i <i>kibicować</i> . W zadaniu 9.1. uczniowie błędnie wybierali informację z tym właśnie czasownikiem.				

Zadanie 10. (4 punkty)

Po przeczytaniu tekstu zdający uzupełniali luki brakującymi zdaniami, tak aby tekst pozostał spójny i logiczny. Jedno dodatkowe zdanie nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (2.6.)	0,15	0,20
	10.2.		0,29	
	10.3.		0,18	
	10.4.		0,18	

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności
Komentarz Zadanie okazało się dla zdających trudne (zadania 10.1., 10.3. i 10.4. - bardzo trudne). Tekst był długi, zawierał sporo mało znanej uczniom leksyki np: <i>восхищённые взгляды, самое ужасное, случайно её зацеплю, переварачивался, глотал, потерял равновесие, подмигнула, не справился со скоростью</i> , przez co uczniowie mogli mieć problemy z jego odbiorem.			

Zadanie 11. (4 punkty)

Zadanie polegało na dobraniu odpowiednich informacji do przedstawionych w zadaniu obrazków z nazwami punktów usługowych. Jedna dodatkowa informacja nie pasowała do żadnego obrazka.

Obszar standard	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (2.5.)	0,22	0,21
	11.2.		0,18	
	11.3.		0,23	
	11.4.		0,20	
Komentarz				
Zadanie było dla zdających trudne. Niskie wskaźniki łatwości mogą sugerować, że uczniowie nie zrozumieli informacji przedstawionych na ilustracjach, przez co wybierali błędne rozwiązania. Najtrudniejsze okazało się zadanie 11.2. - ilustracja z napisem <i>Камера хранения</i> , do której należało dobrać informację <i>Там пассажиры оставляют багаж</i> .				

Zadanie 12.(4 punkty)

Po przeczytaniu tekstu zdający dobierał do każdej części tekstu odpowiedni rysunek. Jeden dodatkowy rysunek nie pasował do żadnej części.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu (2.2.)	0,22	0,24
	12.2.		0,23	
	12.3.		0,27	
	12.4.		0,25	
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe były dla zdających trudne. Duża liczba błędnych rozwiązań wynikała z tego, że uczniowie nie potrafili właściwie skojarzyć rysunków z poszczególnymi częściami tekstu, który był dość długi, ale nie zawierał szczególnie trudnych struktur leksykalno-gramatycznych. Najłatwiejsza była pierwsza część tekstu, a mimo to wskaźnik łatwości zadania 12.1. był najniższy.				

Zadanie 13 (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu tekstu wybierał właściwą odpowiedź zgodną z jego treścią.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (2.3.)	0,30	0,31
	13.2.		0,37	
	13.3.		0,27	
	13.4.		0,32	
Komentarz				
Zadanie, podobnie jak większość poprzednich, okazało się dla zdających trudne. Zaskakuje najniższy wskaźnik łatwości zadania cząstkowego 13.3., w którym należało wybrać środek transportu, jakim chłopiec wrócił do domu. Nazwy <i>метро</i> , <i>машина</i> , <i>автомобиль</i> należą do najczęściej używanych podczas realizowania tematu Podróżowanie i turystyka – np. środki transportu.				

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego można stwierdzić, że żadna z umiejętności językowych nie została opanowana w zadawalającym stopniu. Zadania sprawdzające poszczególne standardy okazały się dla zdających bardzo trudne (zadanie 4), trudne (zadania 1. 2.5. 6.7.8.10.11.12. 13.) i umiarkowanie trudne (zadania 3. i 9.).

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego należy w szczególności:

- motywować uczniów do wzbogacania słownictwa, co jest niezbędne do pojmowania ogólnego sensu tekstów słuchanych i czytanych,
- rozwijać umiejętność rozumienia ze słuchu poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie na lekcji nagrań z rosyjskimi tekstami,
- na lekcji komunikować się z uczniami wyłącznie w języku rosyjskim, aby wdrożyć ich do właściwego reagowania językowego w określonych kontekstach sytuacyjnych,
- w przypadku tekstów słuchanych i czytanych uświadamiać uczniom konieczność rozumienia ogólnego sensu, a nie poszczególnych wyrazów,
- zachęcać uczniów do korzystania z rosyjskich stron internetowych w celu rozwijania umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- podejmować działania na rzecz bardziej świadomego wyboru języka rosyjskiego na egzaminie gimnazjalnym.